

**VREME
VREME**

V drugi polovici tedna bo oblačno z občasnimi padavinami, deloma plohami ali nevihtami. Ob koncu tedna delno izboljšanje.

VESTNIK

Murska Sobota, 26. aprila 1989 • Leto XLI • Št. 16 • Cena 3000 din

ODPRT PROSTOR ZA

KRESANJE INTERESOV

Pred 48 leti je bila v Vidmarjevi hiši v Ljubljani na pobudo CK KPS ustanovljena Protiimperialistična fronta za osvoboditev in združitev slovenskega naroda, ki se je po dveh mesecih preimenovala v

vine in koliko so se naši ljudje žrtvovali pri graditvi zadržnih domov, cest, železnic, šol, obnovi tovarn in vsega, kar je bilo takrat potrebno. Znana je tudi preobrazba OF v SZDL in vse spremembe, ki so nastale v koncepciji njenega dela. V svoji osnovi pa je SZDL vedno bila in ostala organizacija za mobilizacijo vseh naprednih in socialistično predanih ljudi (danes predanih socialistu z vizijo v 21. stoletje) z velikim poslušom za reševanje tudi vsakodnevnih, včasih tudi navidezno drobnih človeških potreb in interesov, pa vse do onih najširših temeljnih in usodnih za delo in življenje vse skupnosti ter njeno boljše in bogatejšo prihodnost.

Druženogospodarske razmere, ki so pri nas že nekaj časa neugodne, so povzročile, ne le gospodarsko krizo, ampak tudi politično in druge krize. In prav to sila SZDL, in seveda njen celotni frontni del, da začne s temeljito preobrazbo in prenovo ter da svoj način delovanja prilagodi sodobnemu času. Najbrž je že dokončno prevladalo spoznanje, da sta nova vloga in mesto SZDL v tej družbi le v upoštevanju političnega pluralizma, in to nestranskega, ki odpira široko možnost sodelovanja z vsemi tistimi posamezniki in asociacijami, ki želijo biti soustvarjalci političnega življenja in ki želijo prispevati svoj delež pri reševanju in izboljšanju družbenopolitičnih in gospodarskih razmer v naši družbi. SZDL mora biti torej odprt prostor za tekmovanje idej, za kresanje interesov, pri čemer pa morajo imeti vsi sodelujoči subjekti enakopraven položaj.

Delovati mora torej kot pluralistični vseljudski parlament, ki zagotavlja občanom pogoje za reševanje njihovih, z ustavo opredeljenih pravic delovanja.

Nikakor pa ne more biti nekaj servis za vse zveze, kot bi to nekateri želeli.

Sedaj je pravi čas, da se na podlagi izkušenj in pozitivnega izročila OF začnemo strpno in kulturno pogovarjati ter prenehajmo prilivati olja na plamen povsod in na vseh področjih.

Začnimo iskati strpno in spoštljivo vse tiste stične točke, ki so nas v preteklosti v Jugoslaviji združevale, seveda ob upoštevanju pravic, da si vsak narod in narodnost skuša urejevati življenje tako, kot ustreza njegovemu kulturnemu in gospodarskemu razvoju. Pri tem si SZDL predstavljamo kot organizatorja in mobilizatorja vseh tistih, ki želijo dati pobude, predloge in konkretne rešitve.

To mora biti tudi osnovni cilj vseh reform političnega sistema, družbenopolitičnih organizacij, gibanj in zvez.

Milan Nekrep,
predsednik PMS SZDL

Za svoj prostor v Evropi

Medtem ko v razvitem svetu razmišljajo o uklinjanju meja, se pri nas vedno bolj zapiramo. Ne le državne, pač pa tudi republiške meje postajajo ovira za pretok blaga, in ko so v Evropski skupnosti vse sile namenili oblikovanju enotnega trga brez meja, se pri nas od tega čedalje bolj odmikamo. Vendar, če te vprašamo ne bomo znali ali ne bomo sposobni urediti doma, se bomo odmikali tudi od sodobne Evrope. Čeprav sredi Evrope, bomo ostali na njenem obrobju, krivi za to pa si bomo najbolj sami. Evropa 1992 je pred vrati, in če se ne bomo znali prilagoditi niti tistim najosnovnejšim zahtevam, ki jih postavljajo v Evropski skupnosti, bomo ostali še bolj osamljeni in izolirani.

Veliko smo v preteklosti že zamudili. Iz programa EUREKA smo praktično že izpadli, v nekatere projekte pa se sploh ne moremo vključiti. Tehnološko zaostajanje je vedno večje, in to se že pozna na naši konkurenčnosti. V Sloveniji smo za povezovanje z Evropo še toliko bolj zainteresirani, saj smo že tradicionalno navezani na ta tržišča, vendar kaže, da povsod v državi za to ni pravega zanimanja. Zahtevna tržišča terjajo tudi večjo kakovost in marsikje se zato raje zadovoljijo z izvozom na klirinška območja. Ne moremo računati in zahtevati, da bi se drugi prilagajali nam, zato se jim moramo prilagoditi mi. Je pa težko premagati, globoko zakoreninjeno miselnost, zato tudi ni pravih rezultatov.

Osnovni problem je v tem, da v Jugoslaviji še nismo organizirani in usposobljeni za prilagajanje ukrepom, ki jih zahteva Evropska skupnost. Zaostajanje našega gospodarstva za razvojnimi težnjami v Evropi in svetu postavlja pred nas celo vprašanje, ali bomo sploh lahko obdržali dosedanje odnose.

Slovenija je na tem področju sicer v nekoliko ugodnejšem položaju, vendar, če se bodo zahodne države zaprle pred Jugoslavijo, bodo s tem zaprte tudi za Slovenijo. Zahodna Evropa je za Slovenijo tako geografsko kot gospodarsko in družbenopolitično še toliko pomembnejša, saj smo tja že v preteklosti usmerjali dobršen del svojega izvoza. Tudi pomursko gospodarstvo je najbolj usmerjeno na ta tržišča, ki lahko postanejo tudi oskočna deska za prodor v ostali razviti svet. Na tržišča zahodne Evrope je usmerjeno zdaj okrog 45 odstotkov skupnega jugoslovenskega izvoza, slovensko gospodarstvo izvozi na ta tržišča že več kot 60 odstotkov blaga in storitev, s partnerji iz teh držav pa imajo slovenska podjetja sklenjenih kar 85 odstotkov vseh pogodb o dolgoročni proizvodni kooperaciji ter ustanovljenih 86 lastnih in mešanih podjetij. To so podatki, ki so na eni strani spodbudni, po drugi pa lahko zbujajo tudi skrb, če ne bomo takoj oblikovali naše strategije do vključevanja v mednarodno menjavo.

Če želimo razvijati sodelovanje z Evropo, je potrebno naš gospodarski sistem prilagoditi razmeram, ki veljajo na teh tržiščih. Spremembe ustave ter sprejem nekaterih zakonov (predvsem Zakona o podjetjih in Zakona o tujih vlaganjih) pomenijo prve korake na tej poti, vendar so to le začetki in čaka nas še veliko dela, vse od zveznih organov do posameznih podjetij. Tudi slednja ne bi smela čakati zgolj na sistemske rešitve, pač pa morajo pri sebi razčistiti nekatera vprašanja. Podjetja se bodo morala prejši ali slej zavesti, da mora biti konec dosedanjih proizvodnih filozofij, kjer je bil v središču gospodarske politike zaščiteni in monopolistični domači izdelovalec, in da se mora uveljaviti proizvodna filozofija, kjer bodo v središču gospodarske politike podjetja, ki bodo sodelovala s svetom.

To sodelovanje pa bo možno le ob ustreznih tehnološki opremljenosti ter ob prilagoditvi svetovnim tehnično-tehnološkim standardom ter seveda svetovnim cenam, kakovosti in dobavnim rokom. Del pomurskega gospodarstva ima na tem področju že bogate izkušnje, rezultati ne izostajajo, zato tudi novih priložnosti ne bi smeli zamuditi.

Ludvik Kovač

Evropskost Frankensteinovih naslednikov

Vestnikovi novinarji so pred dnevi obiskali tudi Ingolstadt v Zvezni republiki Nemčiji, rojstni kraj slovitega Frankensteina in mesto, ki je sklenilo partnerstvo z Mursko Soboto. Danes objavljamo (str. 11) celostranski zapis, pripravljamo pa še več krajših prispevkov.

SAMO ŽENITEV NE BO REŠILA POMURSKEGA GOSPODARSTVA

Ženimo se lahko tako ali drugače, če za zdravstvo ni dovolj denarja, je razpravjal eden od delegatov na zadnji seji medobčinske zdravstvene skupnosti za Pomurje, in vendar nadaljeval, da se pomursko zdravstvo mora drugače organizirati. To so podprli še drugi delegati. Tozgov naj ne bi bilo, predvsem stroka pa bi se morala dogovoriti o medsebojni delitvi dela in temu ustreznih opremljenosti. Strokovno delo pa bi se še sedaj moralo izboljšati, saj tako imenovanega odliva zaradi nestrokovnega dela več ne bi smeli imeti. Prihodnost pomurskega zdravstva je mogoče videti le v strokovnejšem delu in sodobnejši opremljenosti.

Bilo je tudi rečeno, da je ustavna pravica, enako zdravstveno varstvo za vse, še vedno le parola, če vemo, da pride v Pomurju skoraj za polovico več ljudi na enega zdravnika, kot je slovensko povprečje in, da zaradi pomanjkanja denarja, na primer, v Prosenjakovcih prav kmalu ne bo delala ambulanta, tako da bo tistim, ljudem zdravstveno varstvo še bolj nedostopno. Sprejeti ukrepi za zdravstvo pa spet prepuščejo zaposlovanje za vse enako, neupoštevaje razlike.

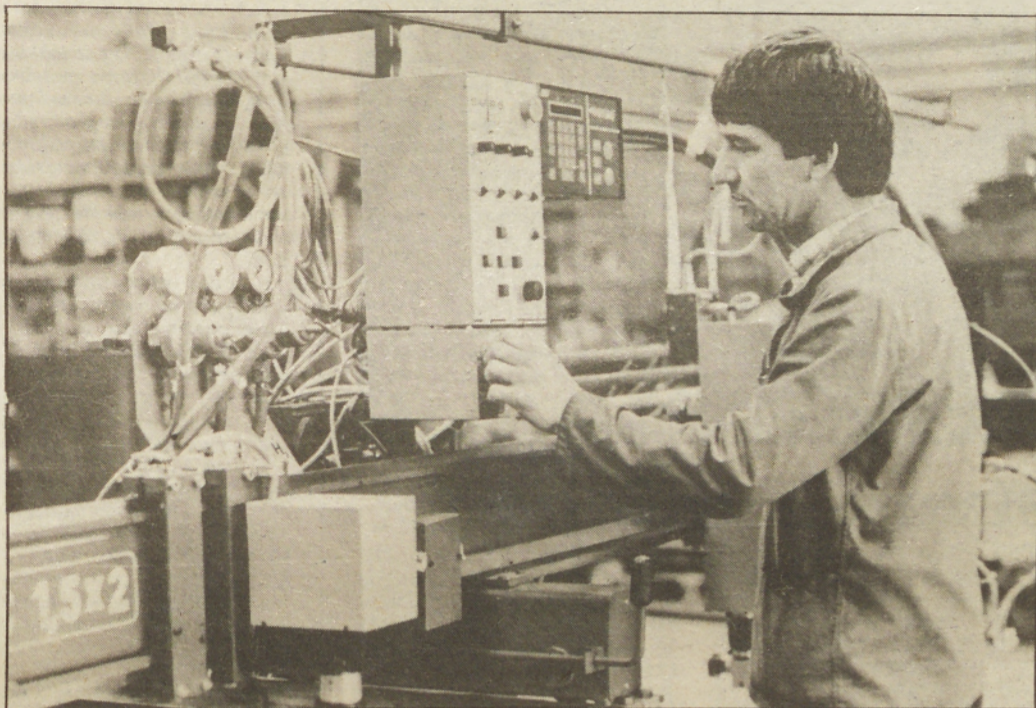
Pomurcem je tudi treba povedati, da je vedno več izostankov z dela, v zadnjem času zaradi duševnih motenj in boleznih ter drugih oblik sodobne patologije. Zaradi tega se zdravstveni delavci velikokrat znajdejo v veliki stiski, ko morajo na eni strani upoštevati zahteve vodilnih in vod-

stvenih delavcev iz gospodarstva in na drugi ne izdati medicinske etike.

Nič kaj rožnato ni tudi v lekarnah, saj se lahko zgodi, da bodo zaradi strahovitega porasta cen zdravil zaloge morali zmanjšati na najnižjo možno mejo. Tisto posojilo, ki so ga dobili od Narodne banke, pa jim zadostuje za nakup zdravil le za nekaj dni.

Na seji so torej sprejeli program dela in finančni načrt za lani in letos, za vse štiri izvršne svete stališče, da se zdravstvene organizacije oprosti plačevanja komunalnih in drugih oblinških dajatev ter da se pripravi načrt za enoten informacijski sistem za Pomurje. Na republiški ravni pa je treba dokazati nujnost zaposlovanja v pomurskih zdravstvenih organizacijah.

Majda Horvat

Osvobodilno fronto slovenskega naroda. Udeleženci sestanka: predstavniki komunistične partije, krščanskih socialistov, demokratičnega dela Sokola in kulturnih delavcev, so prestrelili položaj v Sloveniji in ugotovili, da so uspehi agresorja in njegove demagogije le trenutni in da je na obzorju množično gibanje za osvoboditev in združitev zaslužnjene in razkosanega slovenskega naroda, ki ga lahko osvobodijo le njegove lastne sile.

Tako je Osvobodilna fronta postala že takrat, v smislu današnjega pluralističnega reševanja problemov, organizacija vseh tistih Slovencev, ki so bili pripravljene, ne glede na morebitno prejšnjo strankarsko pripadnost in svetovni nazor, z orožjem v roki bojevati za svobodo, za združeno Slovenijo in novo Jugoslavijo. Osvobodilna fronta je torej popeljala slovenski narod v osvobodilni boj za uresničitev nacionalnih in političnih teženj, ki so nastajala stoletja v naši zgodovini. OF je prevzemajoč revolucionarne izkušnje delavskega razreda, ki jih je imel v boju za svojo socialno in politično osvoboditev, znala slediti svobodoljubnemu in demokratičnemu razpoloženju slovenskega naroda, ki je vse bolj spoznaval, da je oborožen odpor proti fašizmu edina pot, ki ga lahko reši uničenja in iztrebljenja.

Vsem je znano, kakšne uspehe je žela Osvobodilna fronta pri mobilizaciji ljudi za sodelovanje med NOB in tudi po vojni pri gradnji porušene domo-

Udeleženci 9. tekaškega maratona treh src v Radencih.

Foto: N. Juhnov

Z
VESTNIKOVIM
VLAKOM

3. junija na izlet na Bled, v Radovljico, Kropo in Begunje!

- POLEG BLEDA SI BODO VSI IZLETNIKI OGLEDALI ŠE BAZILIKO NA BREZJAH!
- VAGONI ZA MLADE Z DISKO GLASBO!
- CENA IZLETA 200.000 DIN.
- PRIJAVE ZAČENJAMO SPREJEMATI V UPRAVI VESTNIKA 3. MAJA!
- POHITITE S PRIJAVAMI, SAJ BO VESTNIKOV VLAK KMALU ODPELJAL!

NAGRAJUJEMO!

CINKARNA **CELJE**

NAGRAJUJE NAROČNIKE VESTNIKA

TRJE NAROČNIKI VESTNIKA BODO IZŽREBANI IN VSAK BO DOBIL DESET ZABOJČKOV ZIDNE BARVE DIVA. Z NJO BO LAHKO VSAK PREBARVAL 200 m² STANOVANJA.

DIVA

NOVA PODOBA MOJGA SVETA

Čimprej postanite naročnik VESTNIKA in mor-da čaka sreča prav vas!

NAGRAJUJEMO!

Palancsai in Ivanič nagrajena

Pretekli četrtek so v Szombathelyu na priložnosti slovesnosti proslavili 15-letnico sodelovanja med pomurskimi in železniškimi zdravstvenimi organizacijami. Ministrstvo za zdravstvo Ljudske republike Madžarske je ob tej priložnosti podelilo posebni priznanji doktorju Janosu Palancsaiu in višjemu rentgenskemu tehniku Zdravstvenega doma Murska Sobota Ivaniču.

PREDSEDNIKI ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE MURSKA SOBOTA

SKLICUJEJO

34. sejo ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
34. sejo ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI
34. sejo DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA

Seje bodo
v četrtek, 4. maja 1989, ob 8. uri
v veliki sejni dvorani Skupščine občine
Murska Sobota

Predsedniki zborov občinske skupščine predlagajo naslednji dnevni red:

1. izvolitev in poročila verifikacijskih komisij,
2. potrditev zapisa skupnega zasedanja Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti, z dne 30. marca 1989, in zapisa 33. seje Družbenopolitičnega zbora, z dne 13. aprila 1989,
3. informacija o gospodarskih gibanjih, gibanju skupne in splošne porabe ter uresničevanju resolucije občine M. Sobota v letu 1988,
4. poročilo o delovanju sklada za pridobivanje novih proizvodnih programov in delovnih mest,
5. predlog odloka o sprejetju lokacijskega načrta za gradnjo vodovoda Nemčavci—Puconci,
6. osnutek odloka o spremembah odloka o ureditvi nekaterih vprašanj s področja zasebne obrti v občini M. Sobota,
7. osnutek odloka o prenehanju veljavnosti odloka o sprejetju na prenočišče in hrano pri zasebnih gostinstvih, počitniških hišicah in kmečkih gospodarstvih na območju občine M. Sobota,
8. volitve in imenovanja:
— izvolitev nepoklicnih sodnikov Sodišča združenega dela v M. Soboti,
9. delegatska vprašanja in odgovori na vprašanja,
10. predlogi, sklepi, mnenja in obvestila.

5., 6. in 7. točko predlaganega dnevnega reda obravnavata samo Zbor združenega dela in Zbor krajevnih skupnosti.

Gradivo za obravnavo 2., 3., 4., 5., 6., 7. in 8. točke dnevnega reda je posredovano vodjem delegacij, vodjem konferenc delegacij ter delegatom Družbenopolitičnega zbora.

Informacija k 9. točki dnevnega reda bo podana na seji.

PRIZADEVANJA ZA BOLJŠO PROMETNO VARNOST

V Murski Soboti je bil posvet o prometni varnosti v Pomurju, ki ga je po enem letu zopet sklicalo Cestno podjetje Maribor — Tozd za vzdrževanje in varstvo cest Murska Sobota z namenom, da ugotovijo uresničitev sprejetih usmeritev in opozorijo na prometno problematiko. Posveta so se poleg predstavnikov občinskih siso v cestne, milice in prometne milice Pomurja udeležili tudi predstavniki republiške skupnosti za ceste, komiteja in sekretariata za notranje zadeve. Ugotovljeno je bilo, da je bila večina usmeritev uresničena, da pa je stanje cest v Pomurju takšno, da zahteva nova prizadevanja za posodobitev. Zlasti je razveseljiva ugotovitev, da je bilo lani v Pomurju moderniziranih nekaj več kot 14 kilometrov regionalnih cest, čeprav to ni bilo načrtovano v programu republiške skupnosti za ceste. Ta dela so stala 2,4 milijarde dinarjev, polovico so zagotovili v regiji. Poleg tega so lani v Pomurju posodobili tudi več kot 30 kilometrov makadamskih cest. V razpravi so opozorili na izredno slabo stanje nekaterih cestnih odsekov, na pomanjkljivo in zastarelo signalizacijo, na problem kolesarskih stez in črnih točk, na slabo vzdrževanje 66 kilometrov magistralnih, 253 regionalnih in 740 kilometrov lokalnih cest. Za vse to je denarja zdaleč premalo, letos pa naj bi ga bilo še manj. Prav zato so zadovoljni ugotovili lanske dosežke pri obnavljanju posameznih cestnih odsekov, križišč in mostov. Po daljši razpravi so sprejeli nekaj nujnih usmeritev za izboljšanje prometne varnosti v Pomurju. Potrebno je tudi reševati problem kolesarskih stez in letos vsaj eno urediti. Načrtujejo naslednje kolesarske steze: Murska Sobota—Černelavci, Rakičan—Beltinci, Murska Sobota—Martjanci, Gornja Radgona—industrijska cona in Kranjčeva ulica v Lendavi. Letos so že začeli urejati kolesarsko stezo Murska Sobota—Černelavci. Republiška cestna skupnost bi morala sofinancirati odpravo tistih črnih točk, kjer vlagajo večji del sredstev občinski sisi ali kdo drug. V Pomurju imajo tačas evidentiranih 27 črnih točk, medtem ko jih je po republiških kriterijih uvrščenih v njihov program sofinanciranja le 5. Ob modernizaciji posameznih cestnih odsekov bi morali urejati tudi ovinke in kolesarske steze, krajevne skupnosti pa bi pri tem morale zagotoviti potrebna zemljišča. Občinski sisi bi morali takoj zagotoviti nekaj sredstev za nakup potrebne signalizacije, ki je zelo draga in vsak dan dražja. Opozorili pa so tudi na urejanje avtobusnih postajališč in drugo. Razprava je tekla tudi o akciji minus 10 odstotkov za izboljšanje prometne varnosti. Ugotovili so, da ta doslej še ne daje zelenih uspehov in da bi za njeno uresničitev morali tudi v republiki zagotoviti najnujnejša sredstva. Čeprav tudi letos v programu republiške cestne skupnosti ni previdena posodobitev magistralnih in regionalnih cest v Pomurju, je bil sprejet predlog, da bi morali, tako kot lani, modernizirati okrog 18 kilometrov cest. V poštev naj bi prišli odseki: Skakovci—Cankova, Martjanci—Vaneča, Martjanci—Lendava, Križevci—Ljutomer, Videm—Radenci in Trate—Gornja Radgona.

Feri Maučec

**ČESTITAMO
ZA PRAZNIK DELA!
Vsem občanom, delovnim
kolektivom organizacij in
ustanov Pomurja želimo še mnogo
delovnih uspehov na vseh področjih!**

Investicije Pomurskega zdravstvenega centra

V Pomurskem zdravstvenem centru so pripravili program vlaganj za leto 1989. Zaradi finančnih težav in sklepa republiške zdravstvene skupnosti, ki skorajda prepoveduje širitev dejavnosti ali vlaganje v zdravstvu, je to bolj seznam želja in potrebe kot možnosti.

V Soboti bi obnovili stavbo nekdanjega ušesnega oddelka za regijsko ambulanto psihiatrije, psihoonkologije in dermatologije, v bolnišnični prostore za transfuziološki oddelk in v soboškem zdravstvenem domu prostore zobozdravstvene službe ter naredili prizidek za nujno medicinsko pomoč. V Gornji Radgoni bi gradili novo lekarno, obnovili pa jo v Lendavi. V Lendavi bi preuredili tudi prostore zdravstvenega doma in v Ljutomeru naredili nadzidavo za potrebe dispanzerja za ženske.

Na seznamu je tudi precej medicinske opreme in dva reševalna avtomobila. Od navedenega so že kupili kolposkop za dispanzer za ženske v Ljutomerem zdravstvenem domu, kupujejo aparat za ultrazvočno diagnostiko, za dispanzer za ženske v soboškem zdravstvenem domu, plačan pa je tudi predračun za reševalno vozilo, ki naj bi ga dobil lendavski zdravstveni dom.

POSLOVNI ČAS PRILAGODITI OBČANOM

Kot kaže, bodo v soboški občini letos bolj uredili poslovni in obratovalni čas v trgovinah, mesnicah, trafikah, kioskih za prodajo časopisov, lekarnah, bencinskih črpalkah, turističnih poslovalnicah, obrtnih delavnicah, bankah, poštah, avtobusni in železniški postaji, zdravstvu, vzgojno-varstvenih zavodih, letnem kopalnišču in tržnici. Z odlokom o poslovnem času, ki za gostinske obrate določa najdaljši poslovni čas, naj bi uvedli več načrtnosti, s tem pa tudi večje prilagajanje potrebam občanov. Če se zaustavimo pri trgovinah, je pomembna novost, da bodo od ponedeljka do petka do 18. ure, v Murski Soboti odprta vsaj ena prodajalna železnine, semenarna in prodajalna z avtomobilskimi deli. Druge trgovine pa bodo imele neprekinjen ali deljen delovni čas, upoštevajoč krajevne in turistične potrebe ter načelo dobrega gospodarjenja. Trgovske organizacije združenega dela in zasebni trgovci pa imajo lahko odprte trgovine ob sobotah popoldne in v nedeljo dopoldne tu-

di v drugih krajih soboške občine; ne le v Murski Soboti. Bencinska črpalka na Cankarjevi ulici v Murski Soboti bo tudi poslej poslovala neprekinjeno, ob nedeljah in praznikih pa bosta odprti tudi črpalki v Rogošovcih in Martjancih.

Za občane pa bo zanimivo, da bodo obrati obrtnih delavnic vsaj dva dneva v tednu odprti tudi v popoldanskem času od 15. do 17. ure. Avtoservisne delavnice pa ob sobotah organizirajo dežurno službo od 7. do 15. ure, ravno tako servisi za popravilo gospodinskih strojev, vodoinštalaterske in elektroinštalaterske delavnice. Vsaj osem ur ob sobotah bodo odprte tudi brivske in frizerske delavnice, ki so lahko zato ob ponedeljkih zaprte. Pa še nekaj besed o poslovnem času letnega kopalnišča. V sezoni od 15. maja do 1. oktobra bo odprto vsak dan od 9. do 19. ure. Poslovni čas na soboški tržnici bo med tednom od 6. do 16. ure, v nedeljah pa od 6. do 10. ure.

Milan Jerše

Skupščine občin in izvršni sveti, občinske konference SZDL, občinske konference ZKS, občinske konference ZSMS, občinski sindikalni sveti in občinski odbori ZZB NOV: Murska Sobota, Gornja Radgona, Ljutomer in Lendava

MURSKA SOBOTA

GORNJA RADGONA

LJUTOMER

LENDAVA

Čas neusmiljeno hiti. Spreminja se naše življenje, spreminjamo se ljudje in spreminjajo se kraji. Tudi v Lentiju je tako. Mestece, le stopaj oddaljeno od mejnega prehoda Dolga vas—Rédics, je preživelo že marsikaj lepega in tudi grenkega. Kraj, o katerem obstajajo prva pisna pričevanja iz leta 1237, se je le počasi otresel svoje zakotnosti, povezane z zemljepisno odročnostjo na rob neke dežele. Ena najpomembnejših prelomnic je bil gotovo zadnji dan leta 1978, saj je Lenti takrat dobil status mesta.

Kakšno je torej to mestoce na drugi strani Lendavskih goric? Kakšni so njegovi ljudje? Kakšna je njegova prihodnost? Z novinarsko beležnico, polno vprašanj, z odprtimi očmi in ušesi naju je s kolegom nekega deževnega aprilskega dne zaneslo prek meje k sosedom.

Bilo je nekoč ...

Dogajanja v preteklosti so zmeraj pomembna. Brez njih ne bi razumeli sedanjosti in marsikdaj tudi prihodnosti ne. Za Lenti je bilo v preteklosti značilno predvsem to, da se je zaradi svoje odročne lege nekoliko počasneje razvijal. Industrijski razvoj je le počasi prihajal v te kraje. In potem je bilo dolgo tu še mesto na drugi strani hriba, Lendava, ki je bila središče, kraj, kamor se je vsakdo napotil k zdravniku, na sodnijo ali pa urejat kakšne druge »pomembne posle«. Pa je prišel Trianon in razdelil oba kraja. In Lenti je bil prisiljen prevzeti funkcijo lokalnega središča. Zato je bilo nujno, da pride v te kraje industrija, predvsem pa je bila nujna ureditev infrastrukture.

Železnica je prišla v te kraje leta 1892. Toda to je bil le prvi korak k napredku. Nastala je žaga in nekaj drugih manjših obratov. »Bogastvo tega kraja je bila že od nekdaj zemlja. Vendar pa je to posebna zemlja, na kateri je najbolj uspeval gozd. Še danes je od 66.000 hektarjev, ki spadajo pod Lenti, kar 40 odstotkov gozda,« pravi predsednik mestnega sveta József Horváth.

In to gozdno bogastvo je postalo temelj razvoja tako indu-

strije kot kraja nasploh. Po letu 1945 so nastale velike spremembe v družbenih odnosih. Marsikaj ni bilo tako, kot bi si prebivalci Lentija želeli. Prišlo je do stagnacije v razvoju; tako so se mnogi odseili v notranjost Madžarske; ljudje so šli s trebuhom za kruhom. Šele konec šestdesetih let se je krivulja razvoja začela dvigati. Število prebivalcev je naraslo na 8000 (ob koncu vojne jih je bilo 2300).

»Prelomnica so bile spremembe v gospodarski politiki. Tako je nastalo več manjših obratov. Na primer: tovarna oblačil iz Zalaegerszega je odprla podjetje. Obnovljena je bila žaga, organizirali so se obrtniki, pa kmetijska zadruha, in še bi lahko našteval,« je povedal predsednik mestnega sveta.

Mesto je vse bolj dobivalo svojo podobo. Gradili so nove hiše, asfaltirali ceste, urejali vodovod in plinsko napeljavno ... Gradili so šole, vrtce, kulturni dom, trgovine ...

Iz vasi je nastalo mesto

Veliko truda in energije mnogih generacij je bilo torej potrebno, da je Lenti nekako prilezel na zeleno vejo. Da so bili o tem prepričani tudi v državnem vodstvu, dokazuje listina o razglasitvi kraja v mesto. To se je zgodilo 31. decembra 1978. In v Lentiju ugotavljajo, da so v zadnjih 10 letih storili še več, da se je mesto

Ena novjših zgradb v Lentiju je OS Arany János, ki so jo predali namenu leta 1986. Šola zelo dobro sodeluje z lendavsko dvojezično šolo Drago Lugarič.

še bolj razvilo. Obstajajo pa tudi načrti za naprej: »Še naprej bomo usmerjeni predvsem v lesno industrijo. Tu sta žaga in tovarna lesne opreme, ki izdeluje predvsem vrata in okna, delno tudi pohištvo. Nekaj tega tudi izvažamo. Dobro gospodariti tudi oljna tovarna. Velike načrte imamo tudi na področju mikroelektronike, odprli bi radi keramično tovarno. Seveda pa ne bi smeli pozabiti na splošni razvoj mesta. Tudi tu je potrebno še marsikaj postoriti, predvsem, če mislimo postati resnično turistično mesto,« meni József Horváth.

In na čem pravzaprav temelji ta turistični razvoj? V mestu že nekaj let obstaja kopalnišče. Ugotovili so, da ima voda v Lentiju tudi nekaj zdravilnih primesi oziroma gre za termalno vodo. Madžarsko ministrstvo za zdravstvo je tako pred kratkim izdalo dovoljenje za uporabo te vode in tako naj bi se v Lentiju razvil tudi zdraviliški turizem. Sklenili so, da bodo zgradili dvorano, v kateri bodo trije pokriti bazeni, urejajo že prostor za mednarodni tabor, v načrtu pa imajo tudi gradnjo počitniških hišic.

Sprehod po mestu nam pokaže, da v Lentiju gradijo, urejajo. V novem naselju Bugyberek rastejo ena ob drugi hiše kot gobe po dežju. Nekaj je tudi novih stanovanjskih blokov, vendar prevladujejo predvsem družinske hiše, kar je pravzaprav bolj

Lenti je v zadnjem obdobju doživel pravi razcvet. Veliko gradijo, tako družinske hiše kot stanovanjske bloke. Blok, ki ga vidimo na posnetku (stoji skoraj v centru mesta, pred njim je spomenik osvoboditeljem mesta), pa je zanimiv tudi zato, ker je nekoliko drugačen, kot smo jih na Madžarskem vajeni.

posebnost kot pravilo na Madžarskem. Seveda je to prednost, ki si jo lahko dovoli manjše mesto. V Lentiju namreč še vedno živi manj kot 10.000 prebivalcev.

Lentihegy

Lendavčani so zelo ponosni na hrib nad svojim mestom. To je njihov kraj, ki jim daje mir, razgled, pijačo, zabavo ... Vedno me je zanimalo, kaj je na drugi strani. So tudi tam »gorice«?

Asfaltna pot, ki se vije proti vrhu, je precej položna. Na obeh straneh ceste so hišice, ene manjše druge večje, ene v starinskem slogu, druge modernejšje ... Skratka, vse je bolj pestro, saj na Lentihegyu ni nobenih pravil, kako in kaj graditi. Poleg številnih počitniških hišic, ki jih je blizu 350, živi tu še kakšnih 35 družin.

»Večina ljudi prihaja ob koncu tedna. Za nas je Lentihegy oaza miru. In tu nimamo hišic samo domačini, ampak je veliko takih, ki prihajajo iz notranjosti Madžarske, tudi iz Budimpešte,« pripoveduje Gyula Csondor, ki smo ga zmotili pri delu v vinogradu. To je majhen vinograd. »Pri nas ljudje nimajo veliko trte, v povprečju le kakih 200 trsov, tako da imamo vino predvsem za domačo uporabo. Nekaj ga je seveda tudi za prodajo. Toda tu se ljudje več ukvarjajo z

tudi infrastrukturo. In zdaj je to resnično mali raj, posejan z vinogradi, vrtovi in manjšimi gozdovi. Skratka, pravi prostor za mir in počitek, za razvedrilo moderne človeka, ki je med tednom zaprt med štiri stene.

Namesto konca

Ne samo hrib, marsikaj drugega povezuje Lenti z Lendavo in nasploh s Pomurjem. Sodelovanje je po drugi svetovni vojni pravzaprav omogočil najprej mejni prehod, ki je bil odprt leta 1960. Stiki, ki so se potem začeli navezovati, so bili vedno širši, zajemali so vedno več področij. »Nekaj časa so bili to predvsem stiki vodstvenih organov, potem pa so začele sodelovati izobraževalne organizacije, od vrtcev do osnovnih in srednjih šol. Sledili so stiki na kulturnem, pa športnem področju ... Pravzaprav se vsega niti ne da naštet,« meni predsednik mestnega sveta József Horváth. In njegovemu mnenju so pritrdili tudi mnogi drugi sogovorniki. Ravnatelj osnovne šole Arany János je opozoril na pomen stikov, ki jih imajo z lendavsko dvojezično šolo Drago Lugarič. Še posebno so pomembni zaradi pomoči pripadnikom madžarske narodnosti pri ohranjanju jezika in kulture matičnega naroda. Marsikatera kulturna skupina ima tako mentorje, ki prihajajo iz Lentija. In o vsem tem sodelovanju naj bi v kratkem izšla tudi knjiga z naslovom Na poti prijateljstva/A barátság útján. V njej bo zajeta vsa paleta dosedanjega sodelovanja med Lentijem in Lendavo.

Kljub vsemu pa so še rezerve. »Vseh možnosti gotovo še nismo izkoristili. Predvsem sta to gospodarsko področje in blagovna menjava. Kooperacijske in druge proizvodne stike pa omejujejo predvsem devizne oziroma carinske dajatve. Upam le, da bo kmalu prišel čas, ko teh ovir ne bo več in bomo lahko uresničili ideje, ki jih imamo,« je končal József Horváth.

Gotovo bi lahko tudi mi o Lentiju še veliko napisali. A pustimo nekaj prostora tudi za druge priložnosti.

Silva Eory

Predsednik mestnega sveta József Horváth je ponosno pokazal listino, s katero je dobil Lenti pred dobrimi desetimi leti status mesta.

Tako je torej dandanes na »hribu«, ki se je spremenil v počitniški center za prebivalce Lentija in okolice. Včasih pa je bilo vse skupaj nekoliko drugače. Do sredine 50. let je tu stalno živelo več kot 100 družin, potem pa so se mnogi izselili. Renesansa Lentihegyja se je ponovno začela v 60. letih. Takrat so začeli urejati

V pomlad in poletje stopite v čevljih Alpina!

Elegantni sandali vam bodo prišli prav v toplih pomladnih večerih, v vročem poletju, za svečanosti ali večerne izhode.

Za lahek športni korak so primerni ženski sandali. Zračni so in krasi jih lepo jermenje in dodatno okrasje.

Za nakup se priporoča prodajalna čevljev Alpina — nakupovalno središče Šoping, MURSKA SOBOTA, Titova 21, tel. 22-239.

Priporočamo vam nakup nizkih ženskih čevljev, ki se tokrat še posebej odlikujejo po modnosti, udobnosti in s primerno izbiro materialov.

Posebnosti letošnje pomladno-poletne kolekcije so modni okraski: broške, zakovke, jermenčki ...

Katera zvezda je največja?

Ko takole opazujemo zvezde na nočnem nebu, si težko predstavljamo, kako velika je ena in kako velika je druga. Katera je največja in kje na nebu jo lahko vidimo?

Naše Sonce je kar velika zvezda. Nič manj kot 90 odstotkov zvezd v Rimski cesti je manjših in hladnejših od Sonca. To so rdeči in oranžni pritlikavci. Naše sonce spada med velike in zelo svetle zvezde, ki so večje in gostejše od Sonca. Vendar so bolj redke.

Vemo, da obstajajo rdeči zvezdni orjaki. Če bi jih postavili na isto mesto, kjer je naše Sonce, bi prekrili še Saturnovo ali celo Jupitrovo krožnico!

Te zvezde pa niso tako težke, kot bi pričakovali zaradi njihovih gigantskih razsežnosti. Le redko

presejajo Sončevo maso za desetkrat ali za dvajsetkrat. To pomeni, da sestavlja večji del teh zvezd izredno redka in žareča atmosfera.

Seveda obstajajo tudi zvezde, ki so neprimerno gostejše. Najpogostejša zvezda, ki so jo doslej opazili, ima 60- do 80-krat večjo maso od Sonca in sveti milijonkrat močneje kot naše Sonce. Takšno močno sevanje pomeni, da zvezda zelo hitro potroši svoje jedrsko gorivo. Njihova življenjska doba je zaradi tega komaj nekaj milijonov let in zato so takšne težke zvezde zelo redke.

Najnovejša opazovanja in izračuni pa kažejo, da obstajajo še gostejše zvezde. Na primer super masivne zvezde, ki imajo večstokrat večjo maso kot Sonce.

Zvezdoslovci trenutno iščejo takšno zvezdo v galaksiji, ki se imenuje Veliki Magellanov oblak.

V primerjavi z našo Rimsko cesto je to manjša satelitska galaksija, ki je oddaljena 180.000 svetlobnih let. V njej je velika meglica (tako imenovana Tarantela), kjer ves čas nastajajo nove zvezde. Domnevajo, da je globoko v tej meglici super masivna zvezda, ki ima približno tako veliko maso kot dvatisoč naših sonc! Verjetno ima premer 150 milijonov kilometrov, kar ustreza razdalji med Zemljo in Soncem. Sveti pa 50- do 100-milijonkrat močneje od Sonca.

Žal je ta super masivna zvezda tako rekoč popolnoma skrita v omenjeni meglici in nekateri znanstveniki še vedno ne verjamejo v njen obstoj.

S KARTICO DO OBLEKE

»Moški ne znajo ravnati s svojimi oblekami. Drage so, zato jih nosijo dalj časa. Iz nekaterih čistilnic dobijo nazaj popolnoma uničene obleke. Zato smo oblikovali posebno kartico, podobno kreditni, in jo imenovali Idea Card. Z njo nam naše stranke lahko ob koncu sezone pošljejo moško konfekcijo spet nazaj v čiščenje in popravilo, po želji pa jo tudi hranimo do naslednje sezone.« pravi Anna Zegna, ki je z bratom in bratrancem že nekaj let na čelu velikega italijanskega konfekcijskega podjetja. Po vsem svetu imajo osemdeset veletrgovin in vrsto butikov, 2600 uslužbencev in kupce od Švice do Vzhodne Azije.

Idea Card je magnetna kartica z lastnikovo šifro, z njo je mogoče prek računalnika v katerem koli trenutku izvedeti tudi strankine mere, mu sešiti obleko po naročilu in mu jo poslati na Japonsko ali kamor koli drugam. Lastnik kartice lahko pride v eno od podružnic po očiščeno in popravljeno obleko kadar koli, tudi sredi noči, če se mu mudi, in če tudi je na drugem koncu sveta. Če je mož pomemben poslovnež, ki se v nekaj urah znajde na sestanku v povsem drugačnem podneblju, se s kartico obrne na tamkajšnje podružnico in nemudoma dobi namesto zimске obleke poletno ali obratno. In če ga oropajo in do golega sledgeja, bo še isti dan spet kot iz skatlice. Seveda če mu ne ukradejo tudi kartice ...

»NAPRAVA« PROTI KOMARJEM

Ameriški znanstvenik Peter Bromley, ki je specialist za divje živali, je pred kratkim ponudil recept za uničevanje komarjev. Njegovo sredstvo je drugačno od vseh dosedanjih: ni ga treba mazati po koži, pa tudi gori ne in ne piska, temveč — leti. To je netopir, ki lahko vsako noč požre tudi po 2000 komarjev. Bromley je prepričan, da je ta žival doslej najboljšo sredstvo za uničevanje komarjev. Vsem, ki jim nadležna brenčeca in pikajoča nadloga greni življenje po vrtoh, predlaga, naj si doma postavijo hišice, podobne tistim za ptice, vanje naselijo netopirje, ti pa bodo poskrbeli za komarje.

Zakaj bi se skrivale?

Nemška televizija je pred kratkim prenašala lepo tdkomovanje, ki je bilo nekaj posebnega. Prvič namreč niso tdkomovale visoke in vitke lepoticke, vse udeleženke so morale imeti najmanj po trideset odstotkov odvečne teže. Skratka, šlo je za lepotno tdkomovanje debelušk. Prijavilo se je več kot tisoč žensk, v finale se jih je uvrstilo deset. Zmagala je štindvajsetletna frizerka Angelika. Kakor sama pravi, se je na tdkomovanje prijavila, ker se ji je ideja zdela super. Treba je pokazati, da smo lahko tudi ženske, ki nam tehnična pokaže kakšen kilogram več, zelo čedne. Ni se nam treba skrivati. Angelika tehta 82 kilogramov in niti en sam ji ni odveč.

ZAKAJ RIBE PLAVAJO V JATAH?

Sardele, na primer, plavajo v naravnost ogromnih jatah. Podobno počno tudi nekatere druge ribe.

Ribjih vrst poznamo okoli 20.000 in približno polovica se jih druži v jate. Nastanek jate je mogoč zaradi ribje sposobnosti, da plavanje zelo natančno in zelo hitro uravnava. Ribja jata lahko šteje samo tri ribe, lahko pa jih je v eni sami jati več milijonov. Nekatere vrste rib prebijejo v jati vse življenje, druge pa se združijo le slučajno. V obeh primerih gre za nagon. Celo »novorojene« ribice lahko naredijo jato. Živeti v jati ima za ribo določene prednosti.

Večina rib, ki plavajo v jatah, so majhne ribe, ribe, ki jih pleni in žrejo večje ribe. Jata daje posamezni ribi več možnosti za preživetje — po načelu: »To se meni ne bo zgodilo!« Včasih se ribe roparice veliki jati kar izognejo, menda jim je ob takem številu ribic težko izbirati.

Nagonski manevri izmikanja, v katerih sodelujejo ribe z nez-

motljivo natančnostjo, dajejo posamezni ribi v jati v resnici večjo varnost. Nobene zmede ni, niti ni medsebojnih trčenj, kadar jato napade roparica. Posamezne ribe svignejo stran od točke njene napada v zvezdasti obliki ali v obliki sončnih žarkov v delcu sekunde na vse strani.

Prav fantastično je, kako posamezne ribe v jati lahko vseskozi ohranjajo pravnjo razdaljo druga od druge, medtem ko se vsa jata nenadoma počene v novo smer.

Ugotovili so, da se ribja jata ne ravna po kakšni ribi vodnici: vsaka posamezna riba opazuje svoje sosede in se ravna po njih, tako v pogledu smeri kot v pogledu hitrosti.

Riba se pri tem zanaša predvsem na dva čuta: na vid in na stranski čut, na tako imenovano stransko črto. Stransko črto tvori dva kanalčka, ki potekata tik pod kožo po vsej dolžini trupa. V kanalih so drobne celice, ki zaznavajo gibanje v vodi, v tem primeru vodni tok, ki ga povzročajo druge ribe.

Ribe torej lahko ostanejo v jati po zaslugi svojega vida in po zaslugi stranske črte. Če odpovesta oba čuta, ribe ne morejo tvoriti jate.

Letalski posnetki so odkrili, da se celo ribe roparice včasih zberejo v jato. Roparice naredijo jato zato, da lovijo bolj učinkovito. Njihov plen pa zato, da se uspešno rešuje.

Tuni pogosto plavajo v jati, ki je podobna polmesecu, a s konavno stranjo naprej. Na ta način naredijo past: riba, ki se je izmuznila nemu tunu, bo v naslednjem trenutku naletela na drugega.

Japonec Fumio Niva (na sliki v Tokiu pred poletom) je uresničil svoje otroške sanje. Z balonom, ki ga je sam konstruiral, je prvi na svetu preletel Tihi ocean. Po 300 urah je iz domovine prispel na zahodno obalo Amerike.

Ognjena jesen

Sprva so astronomi pričakovali, da bo zaradi pojavljajočih se peg Sonce postalo najbolj aktivno šele leta 1991. Toda vse kaže, da to lahko pričakujemo že letos jeseni.

Najprej so opazili velik temen madež, ki se je raztezal 150 tisoč kilometrov široko, nato 300 tisoč kilometrov visoko segajoč zubeli ognjenih plinov. Zdaj astronomi ne dvomijo več: Sonce, nebesno telo, ki Zemlji pošilja življenjsko energijo, stopa v obdobje največje aktivnosti. Vseh enajst let, kolikor traja Sončev cikel, pokaže svojo moč. Zemlji se ni treba bati, občuti pa jo vendarle. Magnetni viharji, močnejše radijskih prenosov, zmeda pri delovanju letalskih in ladijskih navigacijskih instrumentov pa tudi na satelitih, ki krožijo okrog Zemlje. Tu in tam lahko pričakujemo celo izpad elektrike, čeprav je ta pojav dokaj redek. Sonce v aktivnem obdobju bruha v vesolje pline s hitrostjo 600 tisoč kilometrov na uro. Zaradi spremenjene električnosti in magnetnosti se dogaja, da se v času Sončevih peg radioamaterji brez težav pogovarjajo s celine na celino ali da se niti najbližji ne slišijo. Ionosfera postane nenadoma prepustna za valovanje nekaterih dolžin, ki jih sicer ovira. Astronomi pričakujejo, da se bo tokrat Sončeva aktivnost umirila tja do leta 1997, potem pa naj bi se začel nov cikel. Se bo začel? Kdo ve. Sonce je muhasto. Privoščilo si je že tudi celih 70 let mirovanja. Od leta 1645 do 1715 na njem ni bilo opaziti nobenih peg. Potem pa so nenadoma tja do Švice videli veličastne polarne sije.

Koristna plesen

Ravno sedaj, ko postajajo umetna gnojila vse dražja, mnogi pa opozarjajo tudi, da njihova pretirana uporaba močno škoduje okolju, prihaja iz Kanade spodbudna novica. Če se bodo pričakovanja uresničila, naj bi z novim odkritjem zmanjšali uporabo umetnih gnojil tudi do 90 odstotkov. Nekí kanadski znanstvenik je namreč izoliral penicilium bilai, vrsto plesni, ki jo je moč najti na sadju, in ugotovil, da bi se dala njena lastnost — močno namreč povečuje topljivost fosfata — koristno uporabiti v

poljedelstvu. Kmetijci raztrosijo po poljih desetkrat več fosfata, kot pa jih rastline lahko sprejmejo, kajti fosfat kaj hitro postane netopljiv. K temu pripomorejo nekatere kovine, ki pa jih plesnino presnavljanje zelo učinkovito veže in s tem povzroča, da se fosfat v vlagi hitreje topi.

Poskusi v Kanadi so tudi pokazali, da polja, ki so bila izpostavljena delovanju te plesni, rodijo boljše kot normalno tudi brez uporabe umetnih gnojil. Se obetajo torej kmetijcem in okolju boljši časi?

DOVOLJ JE PAPIRJA!

Ne boste verjeli, toda številke so zanesljive: 9600-tonska ameriška podmornica mora prevažati s seboj 26 ton priročnikov in navodil, kako pravilno ravnati z njo in njenim orožjem! Stroški za papir hudo bremenijo tudi ameriško obrambno ministrstvo, zato je slišati, da bodo čez trideset let lahko poleg papirja kupili kvečjemu še top ali dva. Letalstvo potrebuje po zadnjih računih 20 mesecev, da razporedi in razpošlje 2 milijona strani vsakršnih navodil svojih dobaviteljev. V mornarici ročno urejajo 300 milijonov kartic z najrazličnejšimi tehničnimi podatki, zemljevidi in navodili.

Konec! so vzklíkili v Pentagonu in namenili milijardo dolarjev za računalnike, ki naj bi iz vojaškega srca ZDA skoraj popolnoma pregnali papir. Direktor tega programa Michael McGrath pravi, da to niti ni tako hud strošek, saj pomeni komaj petino denarja, ki ga je doslej Pentagon vsako leto porabil za sortiranje, skladiščenje ali razpošiljanje tehničnih podatkov o vse bolj zapletenem orožju. In čeprav je projekt CALS dobil zeleno luč in vsa priporočila, bodo do konca stoletja prenesli iz kartotek na računalniške diske komaj 15 odstotkov gradiva.

Upanje za pragozdove

Želja po hitrem dobičku je globoko zarezala v tropski deželni pragozd Amazonije. Tako zelo globoko, da so danes »zeleni pljuča sveta«, kot pravimo amazonskim pragozdom, že močno ogrožena, z njihovim propadanjem pa je seveda na pomolu svetovna ekološka katastrofa. Mnogi ekologi zato resno svarijo pred nadaljnjim brezvestnim izkoriščanjem in uničevanjem pragozda. Toda ob uničevalskem profitarstvu se rojeva poslovni interes, ki za svoj dobiček predpostavlja prav obstoj tropskih pragozdov. Bo torej dosedanjí uničevalec postal rešitelj?

Po dosedanjih ocenah je uničena že petina amazonskega pragozda. Predvsem zaradi krčenja gozda in pridobivanja nove plodne zemlje na najbolj primitivni način — s požiganjem. Braziški kmetje s požiganjem gozda na hiter način dobe s pepelom pognjeno plodno zemljo, vendar pa na krčevini ne ostajajo dolgo. Ko po nekaj letih zemlja več ne rodi, jo zapustijo in si izkrižijo nove površine. Dostikrat nastanejo zaradi teh požiganj ogromni gozdni požari, kot je bil pred tedni gigantski požar, ki je v vsaki minuti pogoltnil hektar gozda.

Drugi veliki uničevalci pragozda so lesarji. Pod avtomatiziranimi stroji za podiranje in obdelavo dreves izginjajo velike površi-

Amazonski pragozd pa je, k sreči, postal zanimiv še za druge, ne samo za najhujše uničevalce pragozda, za katerimi ostaja pušča. Vanj so začeli zahajati lovci na nove, eksotične dobrine.

Na svetovnem trgu je ponovno zelo cenjen naravni lateks, ki je najkvalitetnejša surovina za izdelavo kondomov (poraba teh izne gozdov). Na pogozdovanje pa veliki pridobitniki ne mislijo. delkov je z grozečim razširjanjem aida zelo porasla, nabirajo pa ga seveda v tropskih gozdovih. Kozmetičarji iščejo v pragozdu eksotične rastline za svoje nove izdelke, lekarnarji prav tako odkrivajo zdravilne rastline, ki so odlična zdravila, kmetovalcem pa se kažejo lepe možnosti v negi tropskih sadežev — kot je denimo braziški lesnik — ki obljublja trajno izkoriščanje obdelanih površin. Z braziškimi lesniki je mogoče na enaki površini zaslužiti petkrat več kot z rajo živine, sama nega lesnikov pa je neprimerno preprostejša in zahteva manj stroškov ter ljudi kot živinoreja.

Pragozdu se vendarle kažejo boljši časi. Ob rastoči svetovni zavesti, da je treba ohraniti »zeleno pljuča sveta«, se rojevajo tudi poslovni interesi, ki jim dobiček ponuja le ohranjeni gozd. To pa so zagotovila, ki nekaj veljajo.

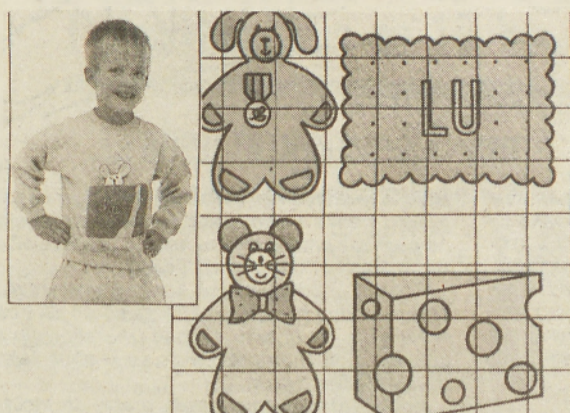

Sem mlado dekle, ki ima dolge lase.

*Bela je gor goro, ka od samoga kmetovanja
ja več mehure živeli, zatou ne je odločo, ka
le v de soboti odavo svoje quidečke, samo
mej na trčnici, lika ge na pločniki, kaak tou
go soboti mesterni odaofoje. Či de birčne
odavo, te de moš kiorš na pločniki pred
"Zvezdof ali qued Centralon", čič de rouze
odavo, te de moš ritant na pločniki pred de-
rof svetličarnof, čič na sladobed, te pa v hiorš
na pločniki pred kakof plaščičarnof. Bela
je opazo, ka ne go soboti tak dela, ga ka je
tak tudi leško najbolje konkurencen. Zaj,
či dovolj je dobij, ne vej, lika kaak so družji
doubli, tak de um. Či idni leško čitou pred-
gance na pločnikaj go itaolajo, te um tudi
postari tisto, ka mica. Tou, ka so ja ploc-
niki v lasti ja uporabi vrejšobcarnof,
tou pa njega nika ne brigga. Pa očino
tudi vej.*
Brat Džouzi

NAPRAVI SAM

MIŠKA V ŽEPU

Otroško majico, pulover ali trenirko polepšamo z aplikacijo. Na sprednji del našijemo žep v obliki piškota ali sira, v žep pa vtaknemo miško ali zajčka, ki ga sešijemo iz blaga in napolnimo z vato.

Navodilo: Z mrežne sheme prerišemo oblike žepa in figurice. Kvadrat s pomanjšane slike naj bo v resnici velik 4 cm. Obrisi z dodatkom 0,5 cm za šive. Po obrisih žepa vezemo s strojem z gumbičastim vhodom. Ob robu nato odstrižemo odvečno blago. Žep prišijemo na obleko. Miško ali zajčka urežemo dvojno, sešijemo po obrisih, izvezemo poudarjene dele obraza. Napolnimo z vato in sešijemo razporek za roko.

PROMET

Kako bo vozila Evropa 1992

Kaže, da so se države EGS končno dogovorile, kako je z varnostnimi pasovi. Do konca aprila morajo namestiti varnostne pasove v vse avtomobile, narejene po prvem januarju 1970. Še vedno pa ni rešeno vprašanje, kako hitro bodo smeli avtomobili voziti po evropskih cestah. Predlog, ki mu za zdaj najbolj kaže prisluhniti, dovoljuje 120 km na uro v vseh državah EGS. Toda s tem se ne strinja italijanski minister: predlagal je 110 in 130 kilometrov na uro med tednom, med prazniki in ob konicah pa 100 in 110 kilometrov.

PES — ČLAN DRUŽINE

Ameriški zdravniki za živali so raziskali odnos med človekom in psom. 99 odstotkov vprašanih meni, da je pes član družine. Skoraj vsi se vsak dan igrajo z njimi.

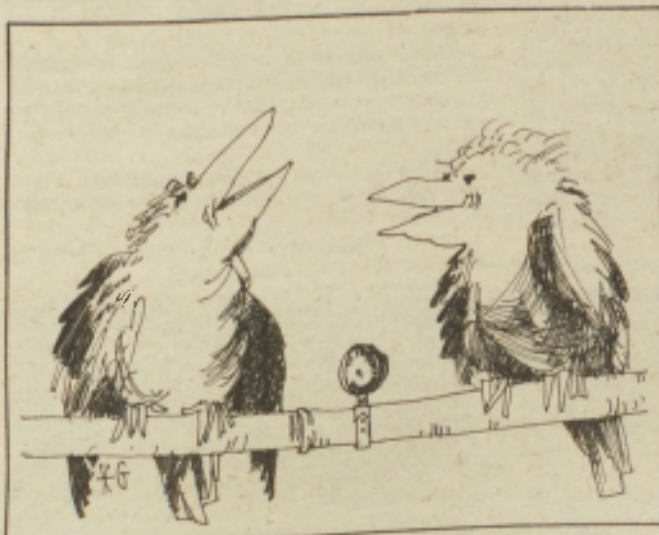
Tudi drugače jemljejo štirinožca kot svojega vrstnika, saj kar 85 odstotkov deli s psom vse, kar je za pod zob. 54 odstotkov jih vsako leto praznuje rojstni dan — se razume, gre za psa. 16 odstotkov si je razvil posebno govorico za sporazumevanje s čuvajem ognjišča. Še to: skoraj natančno enake podatke so dobili za mačke.

RADIO MURSKA SOBOTA
LAHKO SI JIH ZAŽELITE

1. Boh McFerrin — Don't worry, be happy
2. Kissing a fool — George Michael
3. Superstitious — Europe
4. She wants to dance with me — Rick Astley
5. You got it — Roy Orbison
6. My love — Julio Iglesias
7. The loco-motion — Kylie Minogue
8. Belfast Child — Simple Minds
9. Love Man — Otis Redding (iz filma Dirty Dancing)
10. Twist in my Sobriety — Tanita Tikaram
11. Stand up for your love rights — Yaz
12. Like a prayer — Madonna
13. The lover in me — Sheena Easton
14. Giving you the best that I got — Anita Baker
15. Big enough — Keith Richards
16. Dixie Flyer — Randy Newman
18. Barcelona — Freddie Mercury & Montserrat Caballe
19. Love song — Madonna
20. The only way is up — Yaz
21. Je ne sais pas pourquoi — Kylie Minogue
22. Love is on our side — Julio Iglesias
23. On the road again — Willie Nelson
24. To all the girls I've loved before — Iglesias & Nelson
25. Be all, end all — Anthrax

Oddaja 21 232, ki jo bomo pripravili v Super Ljtu, bo na sporedu v petek, 28. aprila, od 18.00 do 19.00. Diskoteka bo zato začela s programom ŽF ob tej uri. Vabljeni.

NAŠA RISBA — VAŠ PRIPIS

Pripiše k novi risbi pošljite najkasneje do četrtega, 11. maja na naslov: VESTNIK, Titova 29/I, 69000 MURSKA SOBOTA. Objavljene pripiše honoriramo.

- Oblatnica, ko si tudi mačke več ne morejo privoščiti pa sje radosti. (Ja Ma)
- Oprosti muc, to je tvoja zadnja sveča, prihodnje leto jo bomo rabili mi, ko ne bomo mogli več plačevati elektrike. (Ludvik)
- Tudi mi smo imeli nekoč vsemogoče dobrote s svečami obdane, pa smo preveč pihali. (Ja Ma)
- Da, za prvo leto sveča ena, drugo leto morda več nobena. (Ludvik).

Previsok krvni tlak in podnebjje

Človek bi rekel, da je stvar jasna: vsak hipertonič (bolnik s previsokim krvnim tlakom) se odzove na spremembo vremena kot dobro uravnan barometer.

Nekateri raziskovalci pa vpliv vremena zanikajo. Trdijo, da je onesnaženo okolje na urbaniziranih področjih večji rizični faktor, ki vremenske vplive preprosto odrine.

Na leningrajski medicinski fakulteti so hoteli priti stvari do dna. Zdravniki so odbrali tri skupine bolnikov, enakih po starosti, po vrsti zaposlitve, dieti in stadiju bolezni. Izkazalo se je, da podnebni vplivi zelo izstopajo. V toplih predeh nastopajo hipertonične krize dvakrat pogostejše kot v osrednjem pasu Sovjetske zveze. V arktičnem predelu pa je, v primerjavi z osrednjimi prede-

li, da o južnih niti ne govorimo, potek hipertonične posebnosti težak.

Preiskave so pokazale, da je količina levkocitov pri bolnikih na severu nižja kot pri bolnikih na jugu. A prav levkociti so značilni za sposobnost organizma, da hitro reagira na spremembe v notranjem okolju. Da ni to ključ za razumevanje, kako vpliva podnebjje na potek bolezni?

Za tiste, ki se bojijo psov

Kako krivično je! Največkrat pes ugrizne prav tistega, ki ima pred psi največji strah. Živčnost se prenaša na psa in že se zgodi nesreča. Z malo spretnosti se nam posreči preiščitati žival.

1. Ne privoščite si nobenega hlastnega giba. Tudi gospodarja ali gospodarico ne pozdravljajte viharno, ker bi pes to razumel kot grožnjo.

2. Morda ne verjamete, a je res — psu, zlasti pa tujemu, ne glejte naravnost v oči. Zaradi tega postane živčen.

3. Ne zdrznete se od strahu, če vas hoče pes povohati. Kdor se v strahu umakne za nekaj korakov in pri tem še krili z rokami, psa naravnost izziva.

4. tudi druge skrajnosti ne tvegajte. Neznanege psa ne skušajte pobožati, še manj ga čohati pod vratom. Tudi spečo žival pustite pri miru, ker bi se lahko ustrašila.

5. Najbolje je, če psu dovolite, da vam ovoha iztegnjeno roko. Čez nekaj sekund bo poznal vaš vonj in vam bo dal mir.

DROBNE ZANIMIVOSTI

Povprečna ženska v Zahodni Evropi je visoka 162 cm, tehta 61,2 kg čez prsi meri 90 cm, okoli pasu pa 74 cm.

x

Japonski znanstveniki so naredili umetna pljuča iz polipropilena, ki so desetkrat manjša kot umetna običajna pljuča.

x

Osemnajstleten fant potrebuje dnevno 3.000 kilokalorij. To ustreza za energijo, ki jo vsebuje 369 gramov premoga.

x

V sedemdesetih letih vdihnemo in izdihnemo približno 600-milijonkrat, srce odbije približno 2,5 milijard udarcev, oči pa utripnejo približno 350-milijonkrat.

x

Vse dlake pri človeku nimajo enako dolge življenjske dobe. Obrvi in trepalnice trajajo približno pet mesecev, lasje na glavi pa pet let.

x

Človeški možgani porabijo normalno okoli 120 gramov glukoze dnevno. To ustreza letni porabi 44 kilogramov.

JABOLČNI
ŽEPKI

Pripravimo jih iz skutinega testa z oljem. Zaradi dodatka rastlinske maščobe je testo lažje, skuta pa mu daje značilen okus in višjo beljakovinsko vrednost.

TESTO:

30 dag bele moke presejane s pecilnim praškom

15 dag pretlačene skute

8 dag sladkorja

6 žlic belega olja

6 žlic mleka

1 vanili, sol

Vse sestavine gladko zamesimo in oblikujemo hlebček, ki ga za nožev hrbet debelo razvaljamo in testo narežemo v okrogle krpe s premerom približno 10 cm. Na polovico krpe damo žličko nadeva. Robove premažemo z mlekom in čez nadev preganemo drugo polovico testa. Dobro stisnemo in spečemo pri 200° C. Čas peke je približno 15 minut. Takoj, ko vzamemo pecivo iz peči, ga premažemo s prelivom.

PRELIV: 10 dag sladkorja vprahu in vročo vodo dobro zmešamo, da dobimo gosto tekočo preliv. Obarvamo ga lahko z nekaj kapljicami malinoveca ali ruma. Počakamo, da se preliv osuši in ponudimo. Namesto jabolka lahko uporabimo za nadev dušene višnje, breskve, marelice.

JABOLČNI NADEV: 50 dag olupljenih jabolč narežemo na manjše kocke in dodamo 7 dag sladkorja, 5 dag opravnih rezin ter nekaj kapljic limoninega ekstrata. Pokrito dušimo na majem ognju, da se jabolka zmehčajo. Vmes večkrat premešamo.

Jabolčni žepki so zelo primerno pecivo za zimske mesece, ko so jajca draga in jih primanjkuje v gospodinjstvih.

HLAČE
SPET V
MODI

Če govorimo o novostih nove mode sezone, ne moremo mimo hlač. Potem ko jih je moda kar nekaj sezon grdo zapostavljala in vso svojo ustvarjalno domišljijo izživljala edino na krilih, se je zgodba končno obrnila. Letošnje pomlad, pa tudi poleti bodo krila malce v ozadju in na vrhu modne jambora bodo plapolale hlače. Kakšne bodo, vam nazorno pripovedujejo te fotografije. Pomnimo pa naj, da je med njimi nesporno na prvem mestu plahutava širjawa v smislu čim širše, tem boljše.

Nekoliko pozneje, ko bo sonce močnejše posijalo, bodo spet rlačevale bermude. Pravih vročih

hlač letošnja moda skoraj ne pozna. Posebno poglavje so seveda dolžine. A nekaj je le treba pristaviti: velika večina najbolj modnih modelov zahteva povsem primerno visoko in suhceno postavo.

NASVET

Žebelji v
tapeciranih
stenah

Kadar hočete dobiti žebelj iz zidu, ki je obljepjen s tapeto, uporabite košček lesa. Žebelj pazljivo zrahljajte s kakšnim orodjem, pod glavico potisnite košček lesa in ga trdno stisnite k zidu. Zatem s kleščami pozorno izvlcite žebelj.

Jugoslovanske
vžigalice

Zasluziti se da tudi z majhnimi stvarmi, recimo z vžigalicami. Osješka tovarna vžigalic Drava jih kljub hudi svetovni konkurenci izvaža v Zahodno Evropo in ZDA. Lani so na najzahtevnejša tržišča izvozili 350 milijonov škatic vžigalic. Drava ima najsoodnejše proizvodne linije, samo produktivnost in izkoriščenost strojev še nista povsem na svetovni ravni, vendar upajo, da boso sčasoma dosegli tudi to.

Izvoz vžigalic je donosen posel, saj tudi dobro plačajo, za svoj denar pa tudi veliko zahtevajo. Tovarna mora kupcem ponuditi široko izbiro vžigalic. Poraba vžigalic v svetu pada, zato so morale že številne tovarne, ki se niso znale prilagoditi sodobnim zahtevam, zapreti vrata. Dravo pred to usodo varujejo dvestoletna tradicija, vrhunska tehnologija in že urejen položaj na tržišču.

SESTAVIL MARKO NAPAST	PRIPOJITEV PRIKLOP	PRIKAZOVANJE MODNIH NOVOSTI	POLJUBNA NOVEJŠA FILOZOFSKA SMER	BRKATI OREL	STAR IZRAZ ZA SLIVO	USAHL0ST	PODEŽELSKO MESTEČE V SRBLJI
LOTEVARNJE ZAČETEK DELA							
POMOŽNA SREDSTVA ALI SILE							
FRANCOŠKI FILMSKI IGRALEC (DANIEL)							
AMERISKA FILMSKA IGRALKA NOVAK				ŠVEDSKI PESNIK HANSSON			
AVTOMOBILSKA OZNAKA LJUBLJANE			PREPIR	REKA V INDIJI, PRITOK GANGESA			
OSEBNI ZAIMEK				REKA NA ŠKOTSKEM			
URAN		ŠIROKO USTJE REKE OPNA					
ČEBELJ PODOBNA ŽUŽELKA						MOŽEV ALI ZENIN OČE	IŽUMRLI SLOVANI
IRSKA REVOLUCIONARNA ARMADA				PIVSKI VZKLIK	TANTAL KUBANSKI POLITIK (RAUL)		
GLAVNO MESTO IRANA							
ENAKOPRAVNOST							
AVTOMOBILSKA OZNAKA VALJEVA			SEŽIGALNJE VDOV V INDIJI				

REŠITEV PREJŠNJE KRIZANKE — Vodoravno: Hepburn, opornik, Eastovo, mrk, Cam, eho, Flo, nikon, kj, Štip, Oak, Ero, L, obris, lame, de, eristik, nasilje.

Zastave bodo zaplapolale

Bližajo se prazniki. Tudi učenci se jih veselimo, ker nam dajejo priložnost za razvedrilo in počitek.

Sedaj pa se vrnimo v preteklost. Daljnega leta 1941 je sovražnik napadel našo domovino. Pregačjal je zavedne ljudi, jih mučil in pobijal, zapiral v taborišča... Zavedni Slovenci so se zbrali v Vidmarjevi hiši v Ljubljani 27. aprila 1941. Sklenili so, da se bodo borili, dokler domovina ne bo svobodna. Mnogi so odšli v gozdove, mnogi pa so delali ilegalno po mestih, vaseh. Prav je, da se tega praznika spomnimo.

Praznično, a tudi delovno se bomo spomnili dogodkov v preteklosti, ko so delavci začeli boj za svoje pravice tudi tako, da so si na prsa pripeli rdeč nagelj. Naj bo še posebno praznično za 1. maj, praznik dela!

Vsi delamo, da nam je življenje lepše, in vsi se veselimo svojih delovnih, šolskih uspehov. Naj zaplapolajo zastave, praznujmo slovesno.

UROŠ LEGEN 4. d
OŠ Dane Šumenjak, M. Sobota

Štorklje — simbol Prekmurja

Prišla je pomlad in po Prekmurju se zopet razlega ženitovanjsko klopotaanje belih štorkelj. Tudi v naši vasi imamo njihovo gnezdo.

Bela štorklja je ptica selivka. Prezimi v Afriki, spomladi pa se vrne in gnezdi po vsej Evropi. V Evropi gnezdi tudi črna štorklja. Bela štorklja se je navadila bližine človeka, zato večinoma gnezdi v naseljih. Gnezda si spleta na dimnikih in električnih drogovih. So velika, tdn, spletena iz vej in lista. Najprej se vrne samec, popravi gnezdo, šele nato se vrne samica. Samec jo pozdravi z veselim klopotaanjem, postkakovanjem in mahanjem peruti. To je ženitovanjski ples. To traja, dokler samica ne zleže jajc. Zleže dva do tri jajca, katere valji samica, samec pa ji med tem prinaša hrano. Ko se zležejo mladiči, skrbita zanje oba starša. Štorklje se hranijo s črvi, gosenicami, žabami in drugimi manjšimi živalmi. Mladiče hranita tako, da hrano pogoltneeta, nato pa odpreta kljun in hrano izbljuvata. Mladiči hranijo iz starševih kljunov. Ko so dovolj veliki, jih naučita leteti. Štorklje spi-jo v gnezdu stoje na eni nogi. Samec je večji od samice. Štorklje se sporazumevajo s klopotaanjem s kljunom.

To so zelo redke ptice, zato so zaščitenne, prav tako pa moramo narediti vse, da bodo s svojim klopotaanjem še dolgo napovedovale pomlad.

Raziskovalni krožek
OŠ Krog

Štorklje so se vrnile

V naše vasi so se spet vrnile štorklje. Dve sta se naselili v gnezdo, ki je na dimniku gostilne Vogler. Vsak dan ju opazujem skozi okno v kuhinji. Stojita v gnezdu in ga popravljata. Včasih je gnezdo prazno. Takrat lovita žabe. Zadnje dni ostaja ena štorklja vedno v gnezdu. Starši pravijo, da bo kmalu imela mladiče. Ko bodo mladiči zrasli, bodo skupaj odleteli v tople južne kraje.

Matevž HERZOG, 2. b,
OŠ CANKOVA

PRITOŽBA

Letos zima je bila nesramna, nič nam dala ni snega, pa čeprav smo jo prosili: »Prosim, daj nam, daj nam ga!«

Ona pa kot butasta nas ni uslišala, nič nam dala ni snega, ves čas je le lenarila.

»Le čakaj, čakaj, zima ti, pa te ubogali ne bomo tudi mi! Ko boš prosila za snežake, ti bomo kazali spake.«

Kar zima je zapravila, to pomlad je popravila. Brž k nam je prihitela, z lepoto nas prevzela.

S soncem razvedrila, s cvetjem obdarila. Res lepa je pomlad, ji morda je kdo enak?!

Simona Horvat, 5. b,
OŠ Karel Destovnik-Kajuh,
Murska Sobota

SVOBODA

Svoboda je življenje, svoboda je smeh. Svoboda so ptice, so polja, gozdovi; je plamen, ki v srcu gori.

DARJA FLISAR, 6. a,
OŠ PUCONCI

IGRALCI SMO BILI NA MADŽARSKEM

Pred OŠ Črenšovci se je zbrala gručica ljudi, ki so bili zelo dobre volje. To smo bili učenci, ki so se odpravljali na Madžarsko. In res smo tja tudi odšli. Peljali smo se z dvema kombijema ter se vse do Monoštra, ki je na Madžarskem, zabavali in smejali. Ta gručica ljudi smo bili mi, igralci dramske skupine OŠ France Prešeren Črenšovci s tovariščo mentorico. Na Madžarsko smo šli predstaviti igrico Kraljevi smetanovi kolački. Namenjeno smo bili v manjšo kraj ob avstrijsko-madžarski meji Gornji Senik. Še prej pa smo se ustavili v Monoštru, kjer smo nakupovali in si ogledovali mesto. Vodila nas je tovarišica Marijana, ki živi na Madžarskem, a zna dobro slovensko. Nato smo sedli v kombija in se odpravljali na Gornji Senik. Predstava se je začela ob pol štirih. To je bila naša prva predstava na Madžarskem. Našim gostiteljem smo se zahvalili za gostoljubnost in jim podarili darilo v znak zahvale. Oni pa so nam vsem dali majhna darila.

S sabo smo odnesli lepe in vesele spomine na naše prvo srečanje z madžarskimi otroki.

Simona Špilak, 8. raz.,
OŠ Črenšovci

Bili smo pri zobozdravniku

K zobozdravniku smo se peljali z avtobusom. Z nami je šla tovarišica. V čakalnici smo čakali na vrsto. Da nam ne bi bil dolgčas, smo deklamirali, računali, si pripovedovali pravljice in peli. Po dva in dva smo šli k zobozdravniku na pregled. Ker sem bila že večkrat pri zobozdravniku, me ni bilo ničesar strah.

Jasna Koren, 1. raz.
OŠ Kapela

V SVOBODI SEM DOMA

Kako lepo je tekati po zelenih tratih, poslušati ptice, ki nas s pričudovitim petjem vabijo v sončno dolino; kako lepo je zvečer, ko lahko gremo v miru spat in nas ne prebudijo nemške patrulje; kako lepo je biti svoboden! Pravo nasprotje je, ko ljudje bežijo, jih je strah, slišijo stalno grmenje topov, streljanje takev, požiganje domov in še razne druge grozote, ki jih povzroča ta nadloga — vojna. Tako sem srečen, da živim v svobodi! Ko mi babica včasih zvečer ob topli peči pripoveduje, kaj je preživela med 1. in 2. svetovno vojno, me kar spreletijo neke čudne misli. Zakaj se ljudje med seboj ubijajo? Ali ne poznajo prijateljstva? Pri srcu me stisne. Pomislim, da ne sme priti do vojne. Ali ni lepo živeti v miru, gledati svetlo nebo, polno letketa-jočih se zvezd, ki se nikakor nečesto spraviti na prostost! Zelo sem ponosen na svojo domovino, ki nas štiti in uči prijateljstva. Zdar, ko sem še otrok in se hočem dalje šolati, si pridobiti več znanja in si z leti ustvariti družino, je moja največja želja se naprej živeti kot ptička v zraku — v svobodi. Opazujem svojo vas. Kako lepe so hiše, brez sovražnika, ki bi držal v rokah velik mitraljez. In nam, otrokom, kako je lepo! Igramo se, tekamo, smejimo se v svobodi.

Dejan Čmor, 7. a,
OŠ Bogojina

Doživljam...

Grem domov iz šole. Na licih je nasmeh in v meni je razposajenost. Čudim se. Dobra volja kljub slabi oceni v šoli. Poskušam se zresniti. Kaj bo zmano, če bo šlo tako naprej? Toda ne gre.

Pogledam v nebo. Sinje modra barva se razširja v neskončnost in začelim si zaplavati po njej, kakor ptica, ki sem jo pravkar zagledala. Vdihnem sveži zrak. Začutim neke omamne vonjave. Pogledam naokrog in zagledam grm rumenih rož. Stečem k njim in utrgam cvet. Kako je lep! Poskušam se spomniti, kako se imenuje. Oh, saj mi važno, samo da ga imam.

Grem dalje po pločniku in zagledam mlad par; stojita drug poleg drugega in se pogovarjata. Par? Uh, trapa, saj sta lahko samo prijatelja. Toda ne! V tem času, ko je vse tako lepo? Gotovo sta fant in dekle! Začnem si mrmrati melodijo neke pesmi, katere besedilo govori o ljubezni. Takrat se pred mano pokaže on, ki mi je že nekaj časa všeč.

Prevzame me sreča. Ne glede na druge se zavrtim okrog električnega droga in pospešim korak. Ko pridem do naše ulice, začnem teči. Tečem iz samega veselja in radosti in ne presenetiti me, da mi pade iz torbe ravnilo.

Zadilhana pritečem domov in nitii ne vem, kam odvrnem torbo. Babica me začudeno pogleda. Vpraša me, ali sem dobila v šoli dobro oceno. Pritrdim ji: »Pri biologiji sem dobila pet.« Po kosilu vzamem košarkarsko žogo in grem k Cenru. Med potjo me prešine: Pet? Saj sem lagala! Ah, ne! Kako bi ji drugače vse to pojasnila? Za vse to, kar je v meni, je opravičilo, in to je pomlad. Da — čutim jo. Z njo mi je prepojeno vse telo. In vesela sem, da je tako!

Karmen Socič, 7. a,
OŠ Dane Šumenjak, M. Sobota

PIŠE: FRANČEK ŠTEFANEČ

RIŠE: ŠTEFAN ČERVEK

Ljudem je ostala le še vera v Boga, upanje na boljše vreme in Margita je odslej hodila vsako jutro k službi božji. Goreče je molila, hodila k spovedi in obhajilu. Včasih je vzela s seboj tudi Katiko. Lepota trojiške cerkve ju je prevzemala in obdajal ju je občutek, da sta se za nekaj časa preselili med vzišene nebeščane, nekam daleč gor v nebo. Stran od življenjskih bridkosti, povodnji, razdejanj po neurjih...

»Pridi bliže, Franček!« me je pogosto klicala te-ta Katika ob večerni molži.

»Primi kravin rep, da ne bo toliko opletala z njim naokoli, da bo ostalo mleko v zeh-tarju čisto,« je pravila. In vrnes je pripovedovala in nada-ljevala še pozneje ob kuhanju večerje.

Pozimi leta 1900 je mraz pošteno pritisnil. Rib-nike, mlake in potoke v Slovenskih goricah je pre-krila debela ledena skorja. Veseli so ji bili mesarji in gostilničarji. Najeli so si dninarje, bajtarje ali vi-ničarje, da so jim nalomili kvadrataste ledene kocke za ledenice. To so bili kletem podobni tem-ni prostori brez oken, v katerih se led ni stopil od zime do zime in v njih je ostalo meso sveže.

Mlini so večinoma stali. Napočil je čas za počit-tek, za zajezanje perja, luščenje tikvinega semenja in branje.

Pri Zelenikovem mlinu na Ročici v Spodnjih Verjanah ni bilo tako. Mlinar Jožef Tonitz je bil že celo desetletje v izjemnih težavah. Bil je sam s tremi otroki. Starost ga je vse bolj težila in je po-slal k svojem v Gradec in na Dunaj še dva otro-ka. Tam so bili že trije v oskrbi pri sorodnikih. Jo-žef je obdržal pri sebi le še devetletno Katiko.

Sivolasi stariček je bodril hčerko: »Veš Katika, človek mora v življenju veliko ve-deti, da lahko premaga vse težave. In znanje mu dajo knjige.«

Dan za dnem je v tej hudi zimi listal stare nem-ške knjige in nagovarjal hčerko, naj bere tudi ona. Njej tega ni bilo potrebno reči dvakrat. Prebrala je vse po vrsti in zelo rada se je učila pisati.

»Le piši, Katika, in ne pozabi na brate in sestri, ki jih je usoda odgnala od doma. Piši jim in naj ostanejo vezi med vami vedno trdne. Ko boš veli-ka, in če ti bo dal Bog možnost, jih obišči...« je dejal in se z bolečino v srcu spomnil svoje že davno pokojne žene.

Zelenikov mlin je bil lešen. Stanovanjski del je premo-gel izbo s krušno pečjo, črno kuhinjo in malo vežo. Mlinar Tonitz in to propadajoče po-slopje sta si bila podobna. Iz dneva v dan bolj.

Neke jasne noči, ko je luna bleščeče obsijala zasneženo pokrajino, da se je videlo proti Zibo-tam, Brengovi in vse tja do Sv. Antona, Tonitz ni mogel zaspati. Z okorno in tresočo roko je očistil ledene rože s šipe na okencu in se zazrl v pokra-jino.

»Ne, ne gre drugače, tudi Katiko bom moral da-ti od hiše. Ona mora iti tja, med ljudi! To življenje je za njo preveč samotarsko... Bom že nekako skrbel zase...« se mu je motalo v mislih.

Naslednjega dne je zimsko sonce bleščeče si-jalo in pričelo je kapljati od ledenih sveč, ki so vi-sele s strehe Zelenikovega mлина. Mlin je že de-setletja nosil staro ime, čeprav so se lastniki go-gosto menjavali.

»Katika, danes boš ostala sama doma. Beri kaj. Jaz grem na obisk k mlinarju Strniši k Trojici,« je dejal tisto popoldne Tonitz in se nato praznje obleden podal po zasneženi pokrajini ob Ročici nazgor.

Korak mu je bil težak in negotov. K tlom ga je tiščala starost, težka življenjska usoda in pred-vsem spoznanje, da bo moral dati od hiše še po-slednjega otroka.

Tonitzevi prošnji je trojiški mlinar ustregel in ta-ko je prišla k Strniševemu mlinu Katika, bodoča žena mojega strica Tirzeka. Njen oče je še naprej živel samotarsko življenje v mlinu v Spodnjih ver-janah.

Do kvartne septembra leta 1900 se je Katika že nekoliko navadila na krušno starša. Tega dne zgodaj jutraj sta jo obiskala oče in starejši brat Johan, ki je študiral na Dunaju za duhovnika. Bil je lep, mlad gospodič. Znal je govoriti le nemško. Njegovi starši so bili namreč po rodu Nemci in od rane mladosti je živel med nemško govorečimi sorodniki. Oče Tonitz in hči Katika sta živela med Slovenci in sta se povsem naučila njihovega jezi-ka in navad.

Strniševim je obisk ugajal. Popestril je običajen vsakdan. Mlinar je moževal z mladim gostom po nemško, saj se je tega jezika učil v rojstnem kraju na Murskem polju, njegova žena Margita in po-svojenka Katica pa sta le gledali in se nerodno na-smihali. Poleg njenega materinskega narečja iz Slovenske krajine sta znali le še kakšno madžar-sko besedo, sicer pa Margita ni znala ne brati ne pisati vedno je občudovala Katiko Tonitz, s kako velikim zanimanjem je prečitala vsako knjigo, ki je prišla k hiši, in kako lepo je pisala.

Ta pozni septembrski dan si je Tonitz nalašč iz-bral za obisk pri Sv. Trojici. Tam je bilo največje romanje v letu.

Zvonovi so pozvaljali že od ranega jutra in va-bili romarje k mašam. Z vseh koncev so se vile na trg procesije. Romarji so se po dva in dva počasi pomikali proti cerkvi. Vsaka procesija je imela glavnega molivca, ki je vodil molitve, in romarji so mu v zboru sleidli z glasnim pobožnim besedova-njem.

Nekateri so nosili v procesiji velike cerkvene zastave, posvečena svetnikom fare, iz katere so

prišli. V pozdrav so jim prihajali na trgu nasproti trojiški menihi in ministranti in potem so se skup-no pomikali proti božjemu hramu, prepevajoč pe-smi o Mariji in drugih nebeščanih.

Romarji iz oddaljenih krajev so pripešali k Trojici že dan prej. Kilometre daleč so šli bosji v procesijah, da bi tako čimbolj izkazali svojo po-božnost in spokornost. Čevlje so si obuli šele tik pred trojiškimi tgom.

Noč so, predvsem starejši, prebili ob molitvi v svetišču. Fanteje in dekleta pa so se razkropili po naselju med kramarje in zavili v gostilne. Vino in mladost sta prenekateremu razgrela kri. Mnogi so se tu spoznali in prebili noč skupaj na štalah trojiških kmetov. Še številnejši so bili zaljubljeni, ki so na to romanje že komaj čakali. Le tako so se lahko za nekaj časa izmuznili očem staršev in vaških klepetulj.

V dišečem senu je šumelo do jutra. Strasti so bile to noč potešene. Zapeljana dekleta so se drugega dne tolažila z upanjem, da je pač Bog ta-ko hotel in potem so skesano molila. In fanteje so možko stali pred cerkvo in v mislih kovali svojo prihodnost.

Strniševi in Tonitzovi so zgodaj dopoldne kreni-li na trg. Skozi množico, ki se je drenjala med kramarji, so se napotili proti cerkvi. Preden so prišli do poslopja, so ugledali spalir beračev. Razkazo-vali so gnusne rane na nogah, nekateri so bili sle-pi, drugi pohabljeni, vsi pa so stakajoč prosili vbogajme.

»Primi kravin rep, da ne bo toliko opletala z njim naokoli in bo ostalo mleko v zeh-tarju čisto.«

Mladi Johan Tonitz se je zdržnil ob pogledu nabedo teh človeških življenj in si želel čimprej od-tod.

Po opravljeni maši so se Tonitzovi napotili po bregu mimo križvega pota in čez trojiško gmaj-no in polja na sosednji trg Lenart. Šli so na grob Marije Tonitz.

Stari Tonitz je ob grobu svoje ljubljene žene pokleknil in sklenil roke. Debeli solzi sta mu spol-zeli po razoranemu obrazu. Komaj slišno je šepe-tal:

»Oprost mi Marija, da tako malokrat obiščem tvoj grob. Star sem že in daleč od tebe živim. Veš, otroci so preskrbljeni, jaz bom pa še nekako preživel, in ko bo hotel Bog, se bova srečala na onem svetu... Veš, Marija, danes bom povedal Johanu in Katiki resnico o najinem življenju, da bosta vedela, kako ljubečo ženo sem imel in od kod resnično izvirajo njene korenine...«

Po teh besedah je vstal in žalostno pogledal otroka. dolgo je gledal Katiko...

»Veš, deklica moja, vedno bolj si podobna svoji materi...« je počasi povedal utrjeni starec.

Vračajoč se po stezi med koruznimi polji, polni-mi rejenih bučk, fižola in boba, proti Trojici, je šel Tonitz pokončno, kolikor je mogel. Sina je ljube-če prijel čez ramo, Katiko pa je držal za roko in začel pripovedovati.

»Vajina mati ni izgubila staršev v rani mladosti in tudi revni niso bili, kot sem vam otrokom doslej pripovedoval...«

Dvajset let mi je bilo, ko sem prišel za mlinar-skega pomočnika k bogatemu mlinarju. Puchar se je pisal in ta mlin še danes trdno stoji in melje v Špilju na levem bregu Mure. Mlad sem bil in lu-dje so mi pravili, da sem bil postaven mladenič in dekleta so se rada ozirala za menij. Za ljubezen je še čas, sem si dejal. Zasluziti sem hotel kak kraj-car in si potem ustvariti družino... Bog je hotel drugače...

Nekega dne se je znašla v mlinu Pucharjeva hčerka Marija. Gosposka dolga poletna obleka se je čudovito prilegala vitkemu telesu. Dolgi črni la-sje so ji padali po hrbtu in obraz je imela nežen, lep...

Ko sva se srečala s pogledi, sva strmelja drug v drugega, da so se začeli delavci v mlinu reža-ti...«

Tako je pripovedoval Tonitz otrokoma svojo ži-vljenjsko zgodbo in nadaljeval: »Po tistem prvem srečanju z Marijo sem se povsem spremenil. Opešal mi je tek. Med spanjem sem se premetaval na ležišču in ves čas mi je bil pred očmi njen zali obraz...«

Bilo je čedalje težje. In potem je začela prihaja-ti Marija v mlin vedno pogosteje. Za trenutke je obstala ob meni in potem zardelih lic hitro izginita iz prostora, kjer so se mlinarski pomočniki skla-njali nad vrečami žita in moke, odnašali zrnje in ga vsipavali v grod mlina...

(nadaljevanje prihodnjič)

Pomlad ~ grafika I

Sabina Jerebič
OŠ Franc Šušteršič, Bazarovci

IX. tekaški maraton treh src v Radencih

Pergarjeva prva na 10 km,

Grabar drugi na 21 km

Partizan in Turistično društvo Radenci sta pod pokroviteljstvom Radenske župe pripravila tekaški maraton treh src, ene največjih športno-rekreativnih prirediteljstev pri nas. Sodelovalo je okrog 3.000 tekačev in pohodnikov. Številnim obiskovalcem so pripravili tudi pester kulturnozabavni program. Prireditelj se je začela že dopoldan z maratonom najmlajših. Pri cicibanah je zmagal Srečko Gabor iz Črenšovca, pri cicibanah pa Tina Zver iz Radenec. Pri mlajših pionirjih je bil najboljši Niko Babič iz Lendave, pri pionirkah pa Daniela Mulec z Janzevega Vrha. Pri starejših pionirjih je zmagal Danilo Pučko s Pruja, pri pionirkah pa Viola Gostenčnik z Mute. V trinskem teku na 10 km se je od pomurskih tekovalcev najboljše odrezala Manuela Pergar (Pomurje), zmagala je že tretjič. Odličen je bil tudi Geza Grabar (Pomurje), saj je v malem maratonu, ki je štel za prvenstvo Slovenije, zasedel drugo mesto. Uspešni pa so bili še: Marjana Skrilec iz Radenec v trinskem teku na 10 km, bila je tretja, Jožica Šiftar iz Murske Sobotice, pri članicah na 21 km je bila v svoji starostni kategoriji tretja, Tea Rudolf iz Ljutomerja, tretja pri ve-

Odličen tek Geze Grabarja v malem maratonu — bil je drugi. Foto: N. Juhnov

Letošnji tekaški maraton treh src — prvič so organizirali tudi pohod na Kapelo — je ob lepem vremenu lepo uspel, pridni Radenci pa so še enkrat pokazali svoje organizacijske sposobnosti. F. Maučec

— Karate —

TERNARJEVA ČETRTRTA

V Idriji je bilo republiško tekmovanje za kadete in kadetnje. Od soboških karateistov se je najboljše odrezala Tatjana Ternar, v kateh je zasedla četrto mesto. Zdravko Horvat je bil šesti, Boris Lukašev pa deveti.

Na republiškem prvenstvu pionirjev v Rogoški Slatini je ekipa Murske Sobotice zasedla peto mesto, na regijskem tekmovanju v Mariboru pa je Goran Jakovljevič postal zmagovalec v kateh.

M. Zadavec

— Odbojka —

POMURJE DRUGO

V Murski Soboti je bil mednarodni mladinski odbojkaški turnir. Sodelovale so tri ekipe. Rezultati — Slovenija: Pomurje 2:1, Slovenija: Železna županija 3:0 in Pomurje: Železna županija 3:0. Vrstni red: 1. Slovenija, 2. Pomurje in 3. Železna županija.

— Spidvej —

HORVAT TRETJI

V Krškem je bila prva dirka v spidveju za republiško prvenstvo. Sodelovali so tudi Lendavčani in dosegli solidne uvrstitve. Horvat je zasedel tretje mesto s 13 točkami, Matjašec je bil šesti z 9, Hobljaj sedmi z 8 in Lazar 10. s 6 točkami.

— Judo —

Bakan tretji

V Mariboru je bilo republiško prvenstvo v judu po pasovih. Sodelovali je 75 tekmovalcev iz 18 klubov. Od pomurskih tekmovalcev se je najbolje odrezal Bakan iz Lendave — v kategoriji nad 70 kg je zasedel tretje mesto. Varga je bil peti.

— Badminton —

Dve tretji mesti

V Lendavi je bil 5. republiški A turnir v badmintonu za člane in članice. Udeležilo se ga je 23 tekmovalcev in tekmovalk. Pri moških je Bojan Sekereš zasedel četrto mesto, pri ženskah pa je bila Karina Sekereš sedma. V dvojicah so Sekereševa in Multičeva ter Dominko in Vogrinec zasedli tretji, Sekereš in Šendlinger pa peto mesto.

— Beltinci —

Revija nogometa

Prvega maja bo v Beltincih nogometna revija. Sodelovala bodo ekipa: Marof, Jošindol (veliki nogomet), Beltinci: Lipovci (mali nogomet), veterani Beltinci: Turnišče (mali nogomet) in Beltinka: Domino (zmagovalci turnirja v Mariboru). Prva tekma se bo začela ob 18. uri.

— Igra s težko zvenečo žogico —

SOBOČANI OSMIČ PRVAKI

V Murski Soboti je bilo republiško prvenstvo slepih in slabovidnih v igri s težko zvenečo žogico. Med štirimi ekipami je zmagala Murska Sobotica (Potočnik, Korošak in Maučec) in tako že osmič postala republiški prvak.

I. ONL Lendava

Rezultati — 12. kolo

Odranci: Mostje 10:0
Kobilje: Panonija 2:0
Nedelica: Bistrica 0:1
Lakoš: Hotiza 1:2
Nafta B: Petišovci 3:2

Hotiza	12	7	4	1	25:11	18
Kobilje	12	5	7	0	19:10	17
Odranci	12	7	1	4	33:14	15
Bistrica	12	6	3	3	21:14	15
Lakoš	12	6	2	4	13:15	14
Nedelica	12	5	2	5	24:22	12
Nafta B	12	5	1	6	17:18	11
Mostje	12	3	3	6	21:34	9
Petišovci	12	2	1	9	14:30	5
Panonija	12	0	4	8	7:26	4

— Strelstvo —

Elrad drugi v republiški ligi

V Hrastniku so bile kvalifikacije za vstop v drugo republiško strelsko ligo sever. Sodelovalo je 17 ekip, med njimi tudi ekipa Elrada iz Gornje Radgone. Radgončani so nastreljali 1415 krogov in zasedli četrto mesto, kar je bilo dovolj za uvrstitev v drugo republiško ligo. Najboljši v ekipi je bil Milan Svetec s 362 krogi pred Davorinom Slaničom, 359, Vladom Vučkom, 349, in Jankom Hladetom, 345 krogov.

Panonija in UNZ prvi

Na strelišču v Murski Soboti je bilo končano tekmovanje v streljanju z zračno puško v okviru sindikalnih športnih iger soboške občine. Sodelovalo je 18 ekip članov in 9 članic. Pri članicah je zmagala Panonija s 538 krogi pred Muro, 537, in KZ Panonko, 526 krogov, posamezno pa je bil najboljši Milan Hari (TMP) s 184 krogi pred Janezom Horvatom (Mura), 181, in Karlom Turnerjem (Pomurje), 181 krogov. Pri članicah je prvo mesto zasedla ekipa UNZ s 495 krogi pred KZ Panonko, 452, in Muro, 439 krogov. Najboljša posameznica je bila Dragica Vogrinčič (UNZ) s 168 krogi pred Cveto Rengeo (Mura), 166, in Marijo Lebar (UNZ), 165 krogov.

ZMAGAL ŽILAVEC

ŠD Lendava je pripravilo aprilski hitropotezni turnir. Med 10 šahisti je zmagal Žilavec s 7,5 točke pred Brezovičem, 6,5, Vido in Srbadom, po 6, ter Ligetjem in Ivancem, po 5,5 točke. J. G.

PNL

Rezultati — 15. kolo
Beltinka: Canova 1:1
Dokležovje: Polana 3:3
Dobrovnik: Bakovci 2:2
Lipa: Renkovič 1:3
Črenšovci: Tišina 2:2
Mladost: Turnišče 0:1

Beltinka	15	9	4	2	31:13	22
Črenšovci	15	6	3	4	24:21	18
Tišina	15	6	3	2	22:19	18
Dobrovnik	15	6	3	2	25:24	18
Renkovič	15	8	1	6	28:22	17
Polana	15	6	3	6	34:31	15
Turnišče	15	6	2	7	29:23	14
Lipa	15	4	6	5	26:34	14
Dokležovje	15	5	4	6	21:29	14
Canova	15	2	7	6	30:37	11
Bakovci	15	2	6	7	19:26	10
Mladost	15	1	7	7	23:33	9

I. MNL MS

Rezultati — 15. kolo
Puconci: Šalovci 3:2
Ljutomer: Gancani 2:0
Tešanovci: Čarda 1:4
Rakičan: Radgona 1:3
Tromejniki: Žakovič 2:3
Bratonci: Rogošovci 1:1

Ljutomer	15	12	1	1	38:12	26
Žakovič	15	11	1	3	31:16	23
Rogašovci	15	9	4	2	38:22	22
Bratonci	15	9	3	3	25:19	21
Tromejniki	15	7	4	4	38:27	18
Čarda	15	4	6	5	26:21	14
Puconci	15	6	2	7	31:39	14
Rakičan	15	4	5	6	36:30	13
Gancani	15	2	8	5	23:35	12
Šalovci	15	2	2	11	23:46	6
Radgona	15	2	2	11	19:43	6
Tešanovci	15	1	3	11	23:61	5

II. MNL MS

Rezultati — 13. kolo
Grad: Vrelec 2:2
Prosenjakovi: Pušča 3:0
11 plaviv: Apače 2:7
Serdica: Križevci 6:1
Hodoš prost

Serdica	13	8	3	2	38:14	19
Apače	12	7	2	3	36:19	16
Hodoš	12	7	2	3	33:16	16
11 plaviv	13	4	8	1	34:29	16
Pušča	13	7	2	4	30:26	16
Prosenjak	13	4	4	5	23:23	12
Križevci	12	4	2	6	16:32	10
Vrelec	12	2	4	6	22:36	8
Bogojina	9	2	1	6	13:24	5
Grad	13	1	2	10	20:46	4

II. ONL Lendava

Rezultati — 13. kolo

Olimpija: Zvezda 2:2
Kapca: Žitkovič 0:3
Graničar prost

Graničar	10	7	3	0	32:7	17
Žitkovič	11	7	2	2	38:15	16
Olimpija	11	3	4	4	22:21	10
Kapca	10	2	1	7	18:36	5
Zvezda	10	1	2	7	11:42	4

JUBILEJI

Trideset let nogometa na Tišini

Na Tišini praznujejo letos 30-letnico nogometa. Leto 1959 je bila namreč na Osnovni šoli na Tišini na pobudo takratnega ravnatelja Viliha Bežana ustanovljena nogometna sekcija, čeprav so nogomet na Tišini igrali že veliko prej. Naslednje leto pa so se vključili v tekmovanje v pomurski ligi. Že od vsega začetka pa so v klubu delali z vsemi starostnimi kategorijami, kar je gotovo redkost. Poleg članske ekipe pa tišinski nogometaši dosegajo lepe uspehe tudi v pionirski in mladinski konkurenci. Dve leti po ustanovitvi mladinske lige je moštvo Tišine tekmovalo v pokalu maršala Tita celo med šestnajstimi najboljšimi moštvi v Sloveniji. Člani so dosegli lep uspeh v letu 1976, ko so se uvrstili v takratno consko ligo, tam so tekmovali eno leto, ker so spremenili tekmovalni sistem. Lani pa je člansko moštvo Tišine v pokalnem tekmovanju zasedlo četrto mesto v Sloveniji kot pomurski prvak, ko so izločili tudi slovenske liguše. Trenutno pa nogometaši Tišine uspešno tekmujejo v pomurski ligi, saj so pri samem vrhu. Kadeti so na prvem mestu v ligi, mladinci pa na sredini lestvice v vzhodni republiški ligi.

Letošnji jubilej — 30-letnico kluba bodo proslavili z več prireditvami. Prva bo že v nedeljo, 30. aprila 1989, ko bo na Tišini tekma reprezentanc lendavske in soboške nogometne zveze. Predtekmovanje bodo igrali veterani Turnišča in Tišine. V avgustu bodo organizirali že tradicionalni turnir prijateljstva štirih ekip. Pripravili bodo tudi razstavo fotografij o razvoju in uspehih kluba ter tako javnost opozorili na prehojeno pot.

F. Maučec

Petnajstletnica NK Lipa

Nogometni klub Lipa letos praznuje 15-letnico uspešnega delovanja. Klub je bil ustanovljen leta 1974 na pobudo nekaterih nogometašev, ki so igrali za sosednje klube, in ljubiteljev nogometa v kraju. Prvi predsednik je bil Ludvik Škalič. Že prvo leto tekmovanja v občinski nogometni ligi Murska Sobotica je moštvo Lipe zasedlo tretje mesto, naslednje leto pa celo postal občinski prvak in se uvrstilo v medobčinsko nogometno ligo Murska Sobotica. Največji uspeh so nogometaši Lipe dosegli leta 1982, ko so se po šestih letih nastopanja v medobčinski ligi prvič uvrstili v pomursko ligo in zasedli tretje mesto (za Beltinko in Turniščem). Trenutno nogometaši Lipe zopet tekmujejo v pomurski ligi in zavzemajo sredino lestvice, s čimer so zadovoljni. Poleg članskega moštva imajo mladinsko, kadetsko in pionirsko, ki prav tako dosegajo zadovoljive rezultate. V petnajstih letih delovanja kluba so si v Lipi uredili lepo igrišče in klubске prostore ter s tem dobili možnost za normalno delo. Pri tem so klubu pomagali tudi krajevna skupnost in krajan, ki imajo veliko razumevanje, saj je v tem kraju za nogomet veliko zanimanje. Jubilej bodo proslavili v nedeljo, 30. aprila 1989, z mednarodnim nogometnim turnirjem, na katerem bodo sodelovali: SG Anspach pri Frankfurtu v ZR Nemčiji, kjer je začasnno zaposlenih več njihovih delavcev, ter pomurska moštva Turnišče, Črenšovci in Lipa. Želja vodstva kluba je, da bi tudi v prihodnje njihovi nogometaši dosegali podobne rezultate.

F. Maučec

— Kolesarstvo —

ŠOOŠ PRVI V VARAŽDINU

V Varaždinu je bila tradicionalna kolesarska dirka Po Medžimurju. Sodelovali so tudi trije tekmovalci KK Pomurje iz Beltincev in se lepo odrezali. Najuspešnejši je bil Šooš, pri mlajših mladincih je zasedel prvo mesto, Hajdinjak je bil tretji. Pri starejših mladincih je bil Gumilar drugi.

V Novi Gorici je bil drugi kolesarski kriterij. Sodelovali so tudi pomurski kolesarji in dosegli solidne uvrstitve. Pri mlajših mladincih je bil Hajdinjak četrty, Šooš pa sedemindvajseti. Pri starejših mladincih je Gumilar zasedel šestnajsto mesto.

— Hokey na travi —

VODI ABC POMURKA

V Murski Soboti je bil drugi letošnji turnir v hokeju na travi za prvenstvo Slovenije. Rezultati — ABC Pomurka: Lipovci 4:4, ABC Pomurka: Maribor 6:0 in Lipovci: Maribor 4:0. Vodi ABC Pomurka iz Murske Sobotice s 22 točkami pred Lipovci, 18, Svoboda, 8, Mariborom, 4, in Mejnikom, brez točke.

L. Z.

— Nogomet —

TOKRAT BREZ TOČKE

V osemnajstem kolu tekmovanja v slovenski nogometni ligi je Mura gostovala v Rušah in prvič letos izgubila z 0:1. Sobočani so dobili zadetek sedem minut pred koncem tekme. Kljub porazu je Mura obdržala stik z vrhom lestvice. V naslednjem kolu je v Murski Soboti derbi med Rudarjem iz Titovega Velenja in Muro.

V tekmovanju druge republiške nogometne lige vzhod je Šmartno premagalo lendavsko Nafto z 2:1. Gol za Nafto je dosegel Erceg. Mariborski Železnik je premagal Veržej z 2:0.

— Atletika —

Sodelovalo 156 tekačev

Na Tišini je bilo občinsko prvenstvo v krosu, ki ga je pod pokroviteljstvom ZTKO Murska Sobotica pripravilo ŠD Tišina. Na zahtevni progi je sodelovalo 156 atletov in atletin, predvsem nižjih kategorij. Rezultati — ml. pionirji: 1. Kolar (Rogašovci), 2. Škodnik (Tišina), 3. Gomboc (Rogašovci); ml. pionirke: 1. Pišek, 2. Gider (obe Tišina), 3. Kerčmar (Fokovci); st. pionirji: 1. Baranja (Tišina), 2. Kercer (Puconci), 3. Šebök (Prosenjakovi); st. pionirke: 1. Škapar (Prosenj.), 2. Potočnik (Puconci), 3. Sukič (Tišina). V ostalih kategorijah so se nastopili: Šlemoj (SKS Rakičan) pri st. mladincih; Grabar (Pomurje) pri članicah; T. Flisar (Tišina) pri ml. rekreativcih in A. Flisar (Tišina) pri st. rekreativcih.

— Šah —

BREZ ODLOČITVE

Na pokalnem šahovskem srečanju na območju Pomurja sta se ženski ekipi Radenske Pomurja in Gornje Radgone razšli neodločno (1,5:1,5 točke). Zmago za Radensko Pomurje je dosegla Mirica Marič, za Gornjo Radgono pa Dimec-Zerdinova, medtem ko se je partija Čavudžič-Dimec končala z remijem. Na republiško tekmovanje, ki bo v Koprju, se je uvrstila Radenska Pomurje.

Na mladinskem hitropoteznem turnirju za april, ki ga je pripravilo ŠD Radenska Pomurje iz Murske Sobotice, je sodelovalo 27 šahistov. Zmagal je Peter Kelemen pred Alenom Kelemenom, Leom Štefanecem, Igorjem Boharjem in Jožetom Sedonjo. Šahovsko društvo Radenska Pomurje vabi k sodelovanju nove ljubitelje šaha. Ti imajo možnost igranja vsak torek v salonu hotela Diane v Murski Soboti med 16. in 18. uro.

— Rokomet —

Tesna zmaga Bakovec

V osemnajstem kolu tekmovanja v prvi republiški moški rokometni ligi so Bakovci v Murski Soboti tesno, s 24:23, premagali Pruje. Strelci za Bakovce: Kozel 8, Antolin 4, Katona in Lovenjak po 3, Želodec, Horvat in Smodiš po 2. V naslednjem kolu gostujejo Bakovci pri Termopolju. V tekmovanju prve republiške ženske rokometne lige je Olimpija premagala Polano z 32:23. Strelke za Polano: Hozjanova 13, Šernekova 13, Laslova 2 ter Žoldoševa, Lackovičeva in Vugrinecva po 1. V naslednjem kolu igra Polana doma s Fužinarjem.

V tekmovanju druge republiške moške rokometne lige vzhod je Radgona zmagala v Šempetru s 24:17. Najboljši strelca pri Radgoni: Merčnik 10 in Cajnkar 5.

— Motokros —

Zmagal Kampuš, Valpotic peti

Mototouring klub Radenci je pripravil na Janzovem Vrhu dirko za državno prvenstvo v razredu do 80 ccm in za republiško prvenstvo v razredu do 125 ccm. Sodelovalo je 52 tekmovalcev iz 18 društev. V razredu do 80 ccm je zmagal Založnik (Slovenske Konjice), Radencičan Valpotic je bil peti. V dirki za republiško prvenstvo je zmagal Kampuš iz Spodnje Ščavnice, ki tekmuje za Unior Lenart. Na prvi dirki za državno prvenstvo, ki je bila v Novi Gorici, je Kampuš zasedel šesto mesto. Sodeloval je tudi na kvalifikacijah za evropsko prvenstvo v Italiji, a žal ni uspel.

— Košarka —

SOBOČANI V POLFINALU

V Murski Soboti je bil četrtfinalni turnir za mlajše pionirje v košarki. Sodelovale so štiri ekipe, med njimi ekipa OŠ Daneta Šumenjaka Murska Sobotica. Sobočani so premagali OŠ S. Klavara Maribor z 69:30 in Ptuj s 54:39 ter se uvrstili v polfinale. Najboljši strelci: Habjanič in Žižek po 29 ter Zobarič 22.

Pionirke OŠ Daneta Šumenjaka iz Murske Sobotice pa so izgubile z Mariborom z 19:28 in Slovenskimi Konjicami s 17:29 ter zasedle tretje mesto. Najboljše strelke: Karova 11, Zrimova 8 ter Šadlva in Lutarjeva po 5.

Uspešno delo OSZ Murska Sobotica

V soboški občini je registriranih 31 strelskih družin, od teh je aktivnih le 17, medtem ko ostale delujejo le rekreacijsko. Kljub temu pa je bil v zadnjih letih dosežen viden napredek v tekmovalnem strelstvu, saj so strelci iz soboške občine osvojili na prvenstvih 7 medalj, 42 strelcev pa je dobilo naziv mojstra. Zlasti je razveseljivo, da ima strelstvo podmladek na osnovnih šolah. Strelski veseljivo, da ima strelstvo podmladek na osnovnih šolah. Strelski veseljivo, da ima strelstvo podmladek na osnovnih šolah. Strelski veseljivo, da ima strelstvo podmladek na osnovnih šolah. Strelski veseljivo, da ima strelstvo podmladek na osnovnih šolah. Strelski veseljivo, da ima strelstvo podmladek na osnovnih šolah. Strelski veseljivo, da ima strelstvo podmladek na osnovnih šolah. Strelski veseljivo, da ima strelstvo podmladek na osnovnih šolah. Strelski veseljivo, da ima strelstvo podmladek na osnovnih šolah.

Števanec prva v Lipnici

V Lipnici v Avstriji je bil atletski miting ob odprtju novega stadiona. Tekmovanja so se udeležili tudi pomurski atleti. Člani AK Podmurnje iz Murske Sobotice. Najuspešnejša je bila Marija Števanec — zmagala je v teku na 1.000 m in bila tretja na 100 m. Manuela Perzmagala je v teku na 1.000 m druga. Atila Horvat je preskočil gar je bila v teku na 1.000 m druga. Mateja Strbal pa je bila tretja v skoku 194 cm in zasedel drugo mesto. M. Š.berger in Varga.

Naši trgovci in obrtniki zagotavljajo kakovost in ugodne cene.

ČAS SEJMA JE ČAS AVSTRIJSKEGA ŠTAJERSKEGA GOSPODARSTVA.

ČAS UGODNEGA NAKUPA!

Gospodarska zbornica Štajerske

VAŠ ZANESLJIV PARTNER

65 JAHRE

Reisinger & Sohn

Graz, Alte Poststraße 122, Tel.: 0316/51-5-06

- ORIGINALNI DELI IN KAKOVOSTEN PRIBOR
- VELIKO SKLADIŠČE REZERVNIH DELOV TUDI ZA STAREJŠE MODELE VOZIL
- OKOLI 30.000 DELOV LAHKO DOBITE TAKOJ
- VELIKA PONUDBA FORDOVIH NADOMESTNIH DELOV IN PRIBORA
- POSEBNA PONUDBA DELOV ZA VSE AVTOMOBILSKE ZNAMKE
- SPECIALIZIRANA FORDOVA DELAVNICA Z NAJMODERNEJŠO OPREMO
- HITER SERVIS.

- OB NESREČI VAM TAKOJ PRISKOČIMO NA POMOČ
- POLLETNO JAMSTVO ZA POPRAVILA, DELO IN ORIGINALNE NADOMESTNE DELE
- STROKOVNA POSVETOVALNICA
- NAŠE ŠOLANO OSEBJE GOVORI SLOVENSKO
- NAJBOLJŠA MENJAVA DINARJA

Priporočamo vam gume za vsa vozila!!!

MICHELIN

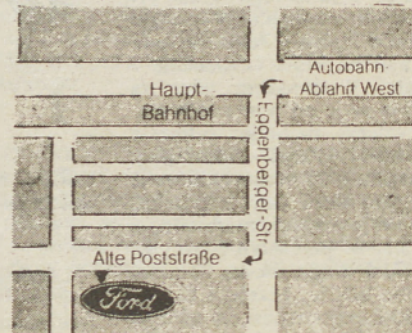
SEMPERIT

● BLAUPUNKT

VEDNO, KO STE V GRADCU NAS OBIŠČITE!

tako pridete do nas:

Za vse navdušence zabavne elektronike

Camcorder NV-MC-GE
super slika, enostavno upravljanje, pas za nošenje, akumulatorji, kaseta VHS
neto 12.990
ATS

Mikrovalorna pečica
BOSCH
4 jakostne stopnje
neto 2490
ATS

Videorecorder VC 105 VHS
26 funkcij
SHARP, HQ, daljinsko upravljanje, programiranje
neto 4.990
ATS

Univerzalni kuhinjski stroj
BOSCH, MUM 4450
mešalnik, rezalnik, za mletje mesa, za gnetenje testa, stepalnik...
neto 2490
ATS

CD-PLAYER CD 380
PHILLIPS, shuffle-play, programiranje 20 naslovov
neto 2.069
ATS

Sesalec za prah
1000 W
PANASONIC
stopenjska elektronska regulacija
neto 1.159
ATS

Stereo kasetni player walky
neto 125
ATS

Akumulatorski sesalec
HOOVER, dubl-duty
za mokro in suho uporabo
neto 490
ATS

SPECIALIZIRANA ELEKTRO
PRODAJALNA

na ogromni površini 1.100 m²

NOVO V GRADCU

Waagner-Birostr. 47
Starhemborggasse 4
tako za železniško postajo

... tudi na graškem velesejmu: hala 7 razst. prostor 31, 32

VZGOJA LASTNEGA KADRA IN ODGOVOREN ODNOS DO KLUBA

Nogometni klub Mura iz Murske Sobote, ki ima za seboj 65-letno zgodovino, predstavlja pokrajino ob Muri v najvišjem tekmovanju — slovenski ligi. Skoraj ves čas delovanja je člansko moštvo predstavljalo eno najboljših moštev v slovenski ligi, nekaj sezon je celo tekmovalo v drugi zvezni ligi zahod, bila pa so tudi krizna obdobja. Vseeno pa je nogometni klub Mura pojem slovenskega nogometa, ki uživa ugled med ljubitelji nogometa v širšem prostoru.

V nogometnem klubu Mura si v zadnjem obdobju vse bolj prizadevajo, da bi ustvarili možnosti za nemoteno delo v klubu vsem selekcijam: cicibanom, pionirjem, kadetom, mladincem in članom. Osnovna usmeritev je vzgoja lastnega kadra, zato tudi namenljajo posebno skrb strokovnemu delu. V okviru kluba imajo poklicnega trenerja Zorana Cirkvenčiča, ki skrbi za pionirje in mladince, ter še šest amaterskih trenerjev, ki imajo ustrezne strokovne nazive. Tako skrbijo za razvoj nogometa na soboških osnovnih šolah učitelji telesne vzgoje Vlado Bavčar, Karel Glažar in Marjan Sukič, s pionirji dela poleg Cirkvenčiča še Drago Posavec, s kadeti Milivoj Gavrilović in s člani Nikola Škrbič. V nogometnem klubu Mura dela tako trenutno sedem trenerjev. S takšnim delom želijo ne samo dobre nogometaše, temveč predvsem dobre športnike, ki bodo s svojim obnašanjem na igrišču in treningih spoštovali red, disciplino in sprejete usmeritve v klubu. V klubu delata tudi spiholog Nace Gerič in zdravnik dr. Bojan Korošec. V zadnjem času si prizadevajo, da bi dogradili slačilnice na igrišču, saj so sedanje neprimerne in premajhne za delovanje petih selekcij. Tako se morajo igralci nižjih selekcij večkrat slačiti kar na tribunah, kar je zlasti neprimerno ob slabem vremenu. Pri ureja-

Ernest Ebenšpanger, predsednik skupščine, in Tugomir Frajman, predsednik izvršilnega odbora NK Mura.

činska nogometna zveza v Murski Soboti našla primerne oblike tekmovanja za nižje selekcije, kajti to ni urejeno in tudi tekmovanje je pre malo, vpliva pa na rezultate in razvijanje tekmovalnega duha pri mladih nogometaših. Čeprav so nogometne tekme slovenske lige v Murski Soboti, ki jih igra Mura, ene najbolj obiskanih v Sloveniji, si v klubu prizadevajo v Fazanerijo pritegniti še več gledalcev, in to ne le zaradi denarja, ki ga zelo potrebujejo, temveč moralne podpore moštvu, ki se bori za točko na igrišču, kar tudi zelo vpliva na igro. S svojo pristojnostjo pa tudi gledalci izpričujejo, da je nogomet najmnogožnejša in najprivlačnejša športna panoga v naši pokrajini.

Zadnji rezultati, ki jih dosegajo selekcije nogometnega kluba Mura iz Murske Sobote, so spod-

Nogometno igrišče Mure privablja številne gledalce.

nju slačilnic imajo pomoč pri Telesnokulturni skupnosti Murska Sobota, ki pa ima minimalna sredstva. Zato pričakujejo pomoč tudi od krajevnih skupnosti in združenega dela. V klubu so imenovali posebno komisijo za trženje, ki jo vodi Anton Šarotar, in za naložbe, ki ji predseduje Rudi Merica. Delo so si razdelili in to se je pokazalo kot uspešno, pravita predsednik skupščine Ernest Ebenšpanger in predsednik izvršilnega odbora Tugomir Frajman, ki sta se zelo zagnano lotila dela in se zavzemata za dosledno uresničevanje sprejetih usmeritev v klubu. Menita, da lahko v klubu dosegajo uspehe samo s pravilnim odnosom in odgovornostjo do dela tako v organizacijskem kot tekmovalnem smislu. Želijo si tudi, da bi Medob-

budni, pravijo vodilni v klubu. Razveseljivi so rezultati mladincev v drugi republiški ligi, še bolj pa članskega moštva, ki se v pomlajeni sestavi bori za vrh v slovenski nogometni ligi. Letošnje štiri zaporedne zmage Mure v slovenski ligi so zgovoren dokaz, da v klubu dobro delajo. Storili bodo vse, da bodo njihova moštva dosegla rezultate, ki bodo zadovoljevali številno občinstvo, in se trudili za uvrstitve članskega moštva v višje tekmovanje, če bodo za to možnosti, kar pa ni odvisno samo od vodstva kluba. Tudi mi mislimo, da je sedanja usmeritev dela v nogometnem klubu Mura pravilna in da uspehi ne bi smeli izostati.

Feri Maučec

»Nazadnje sem ga videl s puško v roki!«

Štefan Troha že desetletja išče očeta

Kar na lepem se je pred dnevi znašel v našem uredništvu. »Grem na Madžarsko. Morebiti tam kaj več zvem o svojcih,« izpove mož, ki pravi, da je bil svojčas zaposlen na ljubljanskem Geološkem zavodu, da pa je sicer že od leta 1957 »gastarbaiter«. Ponudi nam zajetno, v rdeče vezano mapo s posetnico: Poizvedba, Troha Štefan, Im Dorf 20, West D., 6653 Biesingen, Tel. 06803/1270.

SLEDI IZGINILE V GORSKEM KOTARJU

Zdi se kot dosje, in ko smo uzrli prvi list, je bila domneva potrjena. Bere se kot prozna s Štefanovim popolnim naslovom v ZR Nemčiji in besedilom o družinskem deblu. Rojstvo matere sega v leto 1905 v kraj Gorače pri Čabru z imenom Ivka Troha. 1920. se je s starši preselila v vas Štalcerji pri Kočevju na Dolenjskem; območje se je imenovalo Rogati Hrib/Harenberg. Tri leta kasneje je Štefanov stari oče Ivan Troha iz družino odrinil v Krapino na Hrvaškem, kjer je Ivka dobila zaposlitev v gostilni Adele Kaizer in kmalu tudi zanosila. Po vnovični selitvi starega očeta na Rogati Hrib je Ivka, Štefanova mati, ostala v Krapini. »Kje je rodila otroka? Govori se, da je ostal pri neki tamkajšnji družini,« tipa v neznano naš sobesednik. Zvemo, da se je njegova mati leta 1925 v Kočevju omožila z Ivanom Putre, čez osem let pa ovdovala. Rodila je Lojzeta in Ano in leta 1936 v Ribnici na Dolenjskem še (kot nezakonskega) Štefana. »V rojstni matični knjigi oče z imenom ni vpisan. Njega in družino še dobro pomnim, čeprav brez imen oseb in krajev. Zadnjič sem ga videl v letih 1941/42 v hribih s puško v roki. V začetku vojne so nas Italijani večkrat zaprli v taborišča na Rabu in v Gonarsu; tu je mati 2. decembra 1942. tudi umrla. Leta 1946 sem prišel v Ljubljano in se izučil za strojnega ključavničarja,« pojasnjuje neumorni iskalec družinskih korenin, ki se je čez dobro desetletje znašel na začasnem delu v Franciji in takoj za tem v ZR Nemčiji. Dodaja še, da je bila morda njegova mati Ivka leta 1935 zaposlena nekje pri Ljubljani ali kje na Gorenjskem.

V malone 40 letih iskanj in pozvedovanj za očetom je poskušal vse mogoče. Za posredovanje je zaprosil organizacije Rdečega križa v Sloveniji, Italiji in ZR Nemčiji, zgodovinski arhiv v Vraždini z oddelkom v Krapini, spraševal je po Idriji, Slavonski Požegi, Kranju, Ježici, prišel je celo do Gorskega Kotarja na Hrvaškem, kjer pa so sledi izginile. »Tudi stric v Vinici, kjer je ravnatelj osnovne šole, se ničesar ne spominja, kjer vse bi lahko živela njegova sestra oz. moja mati v 30-ih letih,« razumemo njegovo izpoved.

ŠESTLETNIKOVA SLIKOVITA SPOMINJANJA

Listamo po dosjeju in se čudimo žilavi vztrajnosti človeka, ki je bil nekoč slovenski amaterski hoksarski prvak v polvelterski kategoriji in je zdaj zahodnonemški podjetnik (zasebni obrtnik) v malem. Za tovarne izdeluje aluminijaste modele za čevlje. Tri otroke ima: dva sina (Rajna, 28 let, Silvo, 24 let) in hčerko (Zorka, 19 let). Ničesar mu ni bilo težko žrtvovati za dosego velikega (ta čas še nedosegljivega) cilja: najti sled za očetom, naj bo živ ali mrtev. V rdeče vezani mapi najdemo preprosto, po šolsko izrisano karto — po spominu šestletnega Štefana. Šlo naj bi za mejno območje. Je to okrog Ljubljane v letih 1941/42 ali je na

jugoslovansko-italijanski meji ali morda na jugoslovansko-madžarski meji z mejno reko Muro? Vsa vprašanja ostajajo brez od-

preprosto, s pripisi, ki so več kot to. 17. risba (na sliki) je za naš prostor še posebno zanimiva. Štefanova roka je ob njej dobe-

Štefan Troha s sinovoma Silvom (zgoraj) in Rajno ...

Štefan kot šestletnik

govorov.

Sledijo fotokopije listov in publikacije o naših taboriščnikih v Gonarsu in na Rabu. Tudi slike so. »Kdo so otroci na sliki? Kako se imenujejo? Otroci s črno kapo na glavi sem jaz, Štefan?« beremo Štefanov sprašujoč pripis na listu s sliko naših otrok v taborišču na Rabu septembra 1942. »Videl sem, kako je italijanski vojak udaril s puškinim kopitom otroka v vinogradu,« je samo še ena od grozljivih beležk

— in hčerko Zorko

sedno zabeležila: »Pred tem hribom je velika ravnina. Po ravnini je tekla voda. O njej so ljudje pripovedovali, da je ze lo nevarna, ker narašča. Mogoče je to MURA. V hribu so gozdarji naredili leseno korito. Tu se bo zbirala voda, ki jo bodo spuščali po njem v dolino, v nevarno vodo. Ljudje v vasi v dolini so se bali: če bo korito počilo, se bodo hloodi valili v hiše in naredili škodo. Od nevarne vode do hriba sta mogoče dva kilometra.«

Ena od 82 risb v dosjeju

spominskega drobca iz tistih dni. Nato pa — kar 82 risb, nekakšnih kartografskih smiselnih utrinkov o ljudeh in pokrajini, kdo bi natanko vedel kje in kako; vse silno poenostavljeno,

Bo Štefan Troha našel očeta? Bo uspel dognati, kje vse in kako je živela mati? Zatrjuje, da ne bo odnehal. Če je kaj opravil na Madžarskem, pa nam še ni sporočil. Branko Žunec

RAIFFEISEN

nitro postrežemo in svetujemo

RAIFFEISENKASSE BAD RADKERSBURG — KLÖCH

Za vse denarno poslovanje — zamenjujemo vse valute po najugodnejšem tečaju — banka prijaznih ljudi.

GRAŠKI MEDNARODNI SPOMLADANSKI SEJEM 1989

Na 180.000 m² površine bo razstavljal preko 2.000 razstavljalcev z vsega sveta.

OD 29. APRILA DO 7. MAJA

VAŠ PARTNER ZA STVARI, KI PRIHAJAJO!
GRAŠKI SPOMLADANSKI VELESEJEM

Vstopnice za dinarje lahko kupite pri KOMPASU v Ljubljani ali Mariboru in na mejnih prehodih na Šentilju in v Gornji Radgoni.

Grazer Messe International

NEKAJ JE NAROB BE Z DUŠAMI ONESNAŽEVALCEV NARAVE

Da je mnogokaj narobe z dušami skruniteljev narave, tistih najhujših uničevalcev, to je seveda na dlani.

Toda za pastirje duš je to majhna izguba in ker ni so tako dobri pastirji kot tisti, ki je zaradi izgubljenosti zapustil čredo in je šel iskati to eno, se zaradi tega ne vznemirjajo. Običajno pa to niso niso ovce iz njihove črede, namreč iz črede tistih, ki se tudi uradno imenujejo dušni pastirji. Kar pa nikakor ne pomeni, da so s tem že odrešeni vsake krivde, saj ustanova, ki ji pripadajo, pozna načine za spreobračanje, to so misijoni.

Misijonarjenje, kakor je videti, tudi ne bi nič rešilo, ker so varuhi duš preveč popustljivi, ko gre za naravo.

Zato je potrebno nagovoriti duše ljudi neposredno, ne prek njihovih varuhov.

Začeti s čim takim pa ni prav lahko, predvsem ne v časih, ko se vernost tako rada vznemiri. Muslimanski verniki so prizadeti, ker je pisatelj Rushdi prema-plo pobožno pisal o Mohamedu in so zato proti džauru naperili puščice, kristjanom so nedolgo tega »od-svetovali«
ogled filma Zadnja Kristusova skušnjava, ker da bi lahko bil prevelika skušnjava za vernost vernih. Ta bojazen katoliške Cerkve mi je v tem pisa-nju, ko hočem nagovoriti duše ljudi, da začutijo bo-že stvarstvo, v prav majhno tolažbo. Saj priča o tem, da vera vernikov ni ravno velika, če se Cerkve boji, da bi jih od verovanja odvrgel že kak film. Ki pa, to je potrebno povedati, sploh ni kak pohujšljiv film, marveč film, ki pripoveduje o božje-človeški naravi Nazarečana. Duša pa nimajo samo verni! Ta ugotovi-tev ne bi bila potrebna, če bi bili čudni samo časi. Kajti čudni so tudi tukajšnji kraji. Saj se o dušah tod sploh ne govori, če pa se, potem se bodisi misli na grešne duše, ki so potrebne odrešitve, in vodstva institucije, v tem primeru Cerkve, bodisi na nekaj ta-kega, kar bi lahko obstajalo, pa menda ne obstaja in se samo tako imenuje.

Kako je torej z dušami, kako je mogoče ekologijo in ekološko vest spraviti v življenje z nagovarjanjem duše?

Težko. Toda potrebno je poskusiti, ker je še težje obuditi ekološko zavest prek ekonomije, politike, prava in drugih takšnih načinov, ki so bolj običajni. V deželi je tako imenovana ekonomija preživitelja, izkoriščanje in zlorabljanje narave je, kakor že od nekdaj in vsepovsod, vendar so v ekonomsko boljše stopenj država začeli stvari spreminjati, edina go-spodarska različica. Seveda je katastrofalna, toda lačni in željni, enim vsakdanjega kruha drugim pa otrošništva, je težko dopovedovati, da je ekono-mija enako ekologija.

Politične razmere so kajpada tudi enkratne, politi-čna volja je prevzeta z nacionalnimi zadevami in strankarstvom, kar so vse stvari, ki so tam, kjer je ekologija, prednostno politično vprašanje, urejene. Za ekologijo tukaj ni prostora niti v političnem be-sednjaku niti v političnih obljubah, kaj šele v de-ja-njih. Dokler ni svobodnih, neposrednih in tajnih voli-tev, se bo politika lahko norčevala in šalila z vpraša-njem, ki je prvo med vsemi, vprašanjem varovanja narave. Dokler zeleni ne bodo imeli vsaj svojih kan-didatov na volitvah, če že ne bodo stranka, in bodo svojo zeleno politično voljo izgubljali v brezplodnih tožbah v ekoloških društvih, tako dolgo bo nemogoče ekološka vprašanja reševati na političen način.

Prek pravnega reda se ljudi tukaj tudi ne da spravi-ti k ekološki pameti. Kljub mnogim zakonom in predpisom, na kar se sklicujejo tisti, ki so prepričani, da je onesnaževanje in uničevanje narave mogoče preprečevati po tej poti. Tako imate ljudi, ki pravijo, češ, potrebne so samo visoke kazni, tako za fabrike kot za posameznike, in stvar bo urejena. Oni da bi ti-stega, ki je odvrغل smeti na nepravem mestu, zastru-pil vodo ali kaj podobnega, kaznovali s tako visoko denarno kaznijo ali celo z zaporom, da tega ne bi po-čel nikoli več.

Pozablja pa, da to nekanovanje podpira politi-ka, ki tako ohranja koalicijo z nemarnostjo, topoum-nim potrošništvom in neinventivnostjo. Je že res, da mora sodni sistem biti neodvisen, toda politiki mora-jo skrbeti za to, da sploh deluje. V razmerah, kakr-šne pa so, jim je ljubše, da se to ne dogaja, saj bi po-tem tisti, ki so plačali za onesnaževanje, zahtevali primerne odlagališča, uvedbo recikliranja in podob-nega, ker bi se želeli izogniti kaznim v prihodnje. Ta-ko pa tudi s pravno prisilo v prid ekologije ni nič.

Ali se zeleni zato, ker je ekološko težko delovati s

političnimi, pravnimi in ekonomskimi sredstvi, spravl-jamo v lov na duše?

Ne, ljudi hočemo samo spomniti, da jih imajo, in nobenih drugih dokazov za to, da jih imajo — res neobičajna zadeva, če moraš dokazovati obstoj neče-sa, kar se imenuje duša — ne bom navajal kot tiste-ga, da si prav gotovo nihče med nami o sebi ne da tr-diti, da je brezdušen.

Nekateri med vernimi in neverujočimi se ob bra-nju tega pisanja najbrž čutijo vznemirjeni, eni more-biti zato, ker se tukaj omenja duše zunaj religioznih okvirjev, drugi zato, ker se jih sploh omenja, in to skupno mesto vznemirjenja, to, da čutijo nekaj v sebi užaljeno ali nagovorjeno, je dokaz, da niso brezdu-šni.

Kako torej vem, da je z dušami onesnaževalcev narave nekaj narobe in da so duše uničevalcev zelo blizu pogubljenju? Pogubljenju, ki ga ni nujno razu-meti samo v krščanskem smislu kot pogubljenje v pe-klu, ampak ga je seveda mogoče sprejeti tudi v budi-stičnem smislu — kot vračanje v ponovnem uteše-nju in ponovnem tavanju v blodnem zemeljskem ži-vljenju, ali pa, da se ne bi tisti, ki ne verujejo nič od tega, čutili zapostavljene, ga je mogoče imenovati tu-di brezvestnost, surovost, skratka, izgubo slehernega dobrega namena.

Vsaki, ki bo v teh pomladnih dneh odšel do kakš-nega močvirja, tolmuna v potoku, če je še kje ostal, ali do kakšne globeli, ki je pri dnu vlažna in temna, bo vedel, tako kot vem sam. Moral bo tam obstati, pustiti, da odidejo iz njega zamejene misli vsakdanj-ka, ki mu njegovo lastno osebo kažejo kot ločeno od obdajajočega ga sveta, in pustiti, da doživi tisto stan-je, ki se imenuje »eno v vsem«. To nikakor ni kakš-no mistično stanje ali nekaj posebno pesniškega, daleč od stvarnega sveta, nekaj, česar bi se moral kot realisti stramovati. Spoznati mora, da stoji na tva-ri, ki vsebuje atome stvari iz teles in sape njegovih prednikov, umrlih generacij človeštva, živali in rasti-lin in tudi vsega tistega, kar se imenuje neživa nara-va.

Takole radi pravijo poznavalci te atomske razprše-nosti, ko hočejo opozoriti na holizem ali celovitost sveta, na to, da nikomur ne more biti vseeno, kaj se dogaja v amazonskih gozdovih, ki jih izsekavajo, ali kje drugje, kjer uničujejo naravo, ker je vse povezano z vsem: v vseh nas, pravijo, so atomi zadnjega So-kratovega izdihljaja.

Ko se torej človek, stoji ob močvirju, tolmunu ali globeli, tega zave, naj stopi bližje in čutil bo nekakšno sočasno prelivanje v nekaj globokega; čutil bo, da ga nekaj vleče navzdol v fizični prostor pred seboj in da je nekakšno takšno, ne do kraja spoznana glo-bina tudi v njem. Čutil bo dušo, ki se v zunanem svetu upodablja kot globina močvirja, tolmuna, glo-beli.

Zemeljski prostori, ki niso tako globoki kot globi-ne morj in oceanov, ki so skorajda navzoči za fizi-čno območje dojemanja, pred katerimi te nekaj vleče navzdol. Prostori, ki se ti razkrivajo s tem, da prikri-vajo, tako kot ti skozi dušo govori nekaj iz globine, skrito, in vendar navzoče, nekaj, kar imenujemo no-tranji glas, vest, notranji nemir, včasih imenujemo to tudi občutek za dobro in lepo, ali pa kar preprosto in naravnost: duša.

V tem času so te zunanje podobe duše še prepopje-ne z zimskim hladom, s hladno bistrino, obenem pa obetajo neko posebno bogato rojevanje. Z zadržanostjo, ki obeta mnogo novih začetkov. In polne so še nečesa, polne so smeti, in v teh smeteh je mogoče prebrati vest in občutek za lepo in dobro tistih, ki so jih tja odvrgl, kakor je mogoče v njih prebrati tudi žalosno prihodnost njihovih otrok, tistih, ki so jih rodili. Ekološko uničeno prihodnost potomcev, od katerih so si, kakor se to v ekoloških krogih rado pravi, sposodili naravo. Delajo pa z njo tako, kakor da jo hočejo po vsej sili do kraja izrabiti.

Zato trdim, da z dušami onesnaževalcev ni vse v redu, duše skrunilcev, to je vseh tistih melioratorjev, zastrupilcev in brezobzirnih izkoriščevalcev, pa so kakor zasuta in v nesnagi zadušena močvirja, razriti in zabeionirani tolmuni ter zasvinjane globeli. Te duše so ubite in težko jih bo izkopati izpod naslag zavrženosti.

Za pot do lastne duše človek pravzaprav ne potre-huje dušnega pastirja. Za stanje duš nekega ljud-stva, neke sosese, zaselka ali vasi tudi ne potrebuješ psihoanalize. Preprosto obiščeš nekdanje svete kraje, njihova močvirja, tolmune njihovih potokov in se spustiš k dnem njihovih globeli.

Štefan Smej

Društvo multiple skleroze

Multipla skleroza je bolezen možganov in hrbtnjače in prizade-ne zmoglost možganov, da ne morejo dobro nadzorovati gibanja, vi-da, govora in drugega. Lahko se pojavi v blažji ali hujši obliki, je neo-zdravljiva bolezen in se ne da preprečiti. V najtežjih primerih so bol-niki zaradi ohromelosti trajno vezani na invalidski voziček ali poste-ljo.

V Moravskih Toplicah pa je bil prejšnji teden ustanovni zbor po-družnice slovenskega društva Multipla skleroza. V Sloveniji je dva-najst podružnic, pomurska, ki vključuje tudi ormoško občino, šteje 38 članov.

Največja želja članov društva in obolenih je, da bi prišli pod okri-lje dispanzerja za medicino dela in športa, kjer bi imeli zbrane karto-teke in jih obravnavali na pravi način, saj se sedaj v ambulantah sre-čujejo s številnimi težavami.

V soboški bolnišnici bi tudi radi dobili nevrološki oddelek, ven-dar od obeh institucij ni bilo nobenega predstavnika, da bi mu razlo-žili svoje probleme in želje.

Večina njihovih članov tudi nima ugotovljene stopnje invalidno-sti. To pa je v tem trenutku pomembno, ker se s prvim majem pri oporostvi soudeležbe za zdravstvo več ne bo upoštevala bolezen, am-pak socialno stanje in stopnja invalidnosti.

Predsednik društva je še povedal, da je v Soči v Ljubljani še ne-kaj mest za rehabilitacijo bolnikov, predvsem iz tega dela Slovenije, zbranim pa je spregovorila tudi priznana strokovnjakinja za to bofe-zen z ljubljanskega kliničnega centra, doktorica Beatrika Končan-vračko.

O vedenjski motenosti otrok

Drugi sestanek aktivna šolskih svetovalnih delavcev soboške ob-čine je bil gotovo med tistimi, ki si ga kaže zapomniti.

Teoretična izhodišča o vedenj-ski in osebnosti motenosti, ki jih je uvodoma podal Nace Ger-ić, pri tem pa posebej opozori-lo na življenje pred življenjem (na-črtovanje družine in pripravo na starševstvo), usposobitev zanj in tisto, kar lahko damo otroku v njegovem najnežnejšem obdobju, ko je najbolj dojemljiv, je os-nova, nadgradnja pa vse drugo: doma, v vrtcih in šoli. Manifesta-cije vedenjske motenosti od predšolske dobe dalje so namreč posledica (kadar ne gre za dedne in podobne primere), prav psiho-logi, socialni delavci, pedagogi in drugi pa poklicani, da ukrepa-jo po svojih močeh in človečno-sti, da pri tako imenovanih »ve-denjih«
ne bo šlo za začaran krog brez izhoda.

Ta se običajno začneja v druž-i-ni, nadaljuje v prenapoljenih skupinah otrok v vrtcih in šolah, ki so storitveno naravnane, učenci pa v njih največkrat preobrem-enejeni in pod prevelikim prit-iskom — tudi sindroma ocano-manije. Še drug tak je bil ome-njen med zbranimi strokovnimi delavci v izobraževalnem proces-u — depresivni sindrom Prek-murcev, ki se kaže v ponižnosti, pa tudi visokem številu samomo-rov že med mladoletniki, katerih prestopništvo in vedenjski odk-loni so izraz in odsev stisk, po-družbljanja pa kljub vsem papi-rnatim usmeritvam pre malo, da bi jih v praksi reševali s skupnimi močmi, predvsem pa preventi-vno delovali, da do njih v tolik-šni meri sploh ne bi prihajalo.

B. Bavčar

J. G.

GOSTIŠČE PINDŽA

G. PETROVCI

vas pričakuje v petek, 28. aprila, nedeljo, 30. aprila, in ponedeljek, 1. maja.

Za zabavo in dobro razpolo-ženje bodo skrbeli člani an-sambla HEPY END. Postregli pa vam bodo tudi z dobro jedajo in pijačo.

VABLJENI!

RADGONSKA OBČINA

Čez 1500 mladih bralcev

Petek je bil v občini Gornja Radgona dan bralne značke. Od okrog 2.800 osnovnošolcev jih je v tej akciji Zveze prijateljev mladi-ne tekmovalo okrog 1.500, so-delovalo pa jih je še več, a neka-teri niso vztrajali do konca. Čez 100 mladih bralcev pa je osvojilo posebne zlate značke, priznanja in knjižne nagrade za 8-letno so-delovanje pri bralni znački. Sicer pa je bil minuli petek za vse učence radgonske občine pose-ben praznik, saj so prišli mednje pisatelji in pesniki Branka Jurca, Kajetan Kovič, Vitani Mal, Neža Maurer in Karolina Kolmanič.

Branka Jurca nam je o svojih vtisih med mladiimi bralci pove-dala tole: »Prvič sem bila gost učencev OŠ Kapela. To srečanje je bilo imenitno. Prevzelo me je, kako so otroci lepo peli in dobro plesali. To, da se mladi bralci in literarni ustvarjalci srečamo, je velika vrednost.«

AGRARIACOOP ZAGREB AGROMARKET LJUTOMER

Vabi k sodelovanju pri opravljanju del in nalog v poslovalnici Agromarket, Ljutomer, Miklošičev trg 1

PRODAJALCA V TRGOVINI

- Pogoji: — KV trg. delavec ali kmet tehnik,
- leto delovnih izkušenj,
- dvomesečno poskusno delo.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Agromarket Ljutomer, Miklošičev trg 1, osem dni po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbira-nju prijav.

**avtokleparstvo —
ravnalna miza
ličarstvo
komora — barvanje v peči
zaščita**

BRANKO MOHOR, RADENCI, Kapelska 17, tel. (069) 73-137

Razpisna komisija na osnovni šoli Štefan Kuhar-Bojan Puconci razpisuje dela in naloge

RAVNATELJA ŠOLE

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, predpisanih z Zakon-om o osnovni šoli in Zakonom o združenem delu, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo ustrezno pedagoško izobrazbo in vsaj 5 let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu,
- da so družbeno dejavni in imajo pozitiven odnos do so-cialističnega samoupravljanja in družbene lastnine,
- da imajo organizacijske in strokovne sposobnosti.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v roku 15 dni od objave razpisa na naslov: Razpisna komisija na OŠ Štefan Kuhar-Bojan Puconci.

Kandidate bomo obvestili o izidu razpisa v 30 dneh po izbiri.

Komisija za delovna razmerja pri GOP GRADITELJ-KOMUNA Beltinci objavlja prosta dela in naloge

tajnice — za nedoločen čas

Pogoji: Končana srednja šola ekonomske ali administrativne smeri, 1 leto delovnih izkušenj.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: GOP GRADITELJ-KOMUNA, Kadrovska služba, Štefana Kovača 21, 69231 Beltinci, v 8 dneh od objave oglasa.

NAJBOLJŠE IZ APISA

strokovna žirija je na 29. mednarodnem sejmu poljedelstva in prehrane v Zagrebu (Zagrebski velesejem 1989) visoko ocenila kakovost Apisovih alkoholnih pijač.

Nagrade so prejeli:
CASSIS ribezov liker — šampion
ČOKOLADNI COCKTAIL — zlata medalja
DOMAČI RUM — zlata medalja
BRANDY MOND 100 — srebrna medalja
WHISKY GRAND APIS — bronasta medalja

SELO—FOKOVCI

Bolje, kot so pričakovali

Ceprav so bili v krajevni skupnosti Selo—Fokovci pre-pričani, da bo referendum o krajevnem samoprispevku uspel, pa je rezultat nedeljske-ga glasovanja še boljši, kot so pričakovali. Od 447 volilnih upravičencev jih je prišlo na volišče kar 467 in okrog 92 odstotkov jih je glasovalo za samoprispevek. Tako bodo lahko uresničili programske naloge, ki so si jih zadali. Te so predvsem: zgrajitev mrli-ških vežic na pokopališčih v Selu in Fokovcih, posodobitev občinskih cest (sofinancira-nje), vzdrževanje skupnih ob-jektov in komunalno urejanje naselij. J. G.

URADNE OBJAVE

URADNE OBJAVE OBČINSKIH SKUPŠČIN: GORNJA RADGONA, LENDAVA IN MURSKA SOBOTA

Odgovorni urednik: Martin Vinčec

Leto XXV

Murska Sobota, dne 26. aprila 1989

Št.: 10

71. Odlok o zaključnem računu proračuna občine M. Sobota za leto 1988
72. Odlok o spremembah odloka o javnem redu in miru v občini M. Sobota
73. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o turistični taksi v občini Lendava
74. Odlok o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov občine Lendava za leto 1988

75. Odlok o imenovanju ulic za območje naselja Črenšovci
76. Samoupravni sporazum o ustanovitvi, financiranju in delovanju sklada za pridobivanje novih proizvodnih programov in delovnih mest v občini Murska Sobota
77. Sklep o razpisu referenduma o uvedbi krajevnega samopriskevka za naselje Mala Polana, zaselek Mačkovič, v KS Polana
78. Sklep o povišanju najemnin za poslovne prostore v občini G. Radgona

71

Na podlagi 35. člena Zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih (Ur. list SRS, št. 39/74) ter 160. člena in 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 12/80) je Skupščina občine Murska Sobota na seji zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti dne 30. 3. 1989 sprejela

ODLOK

o zaključnem računu proračuna občine Murska Sobota za leto 1988

1. člen

Sprejme se zaključni račun proračuna občine M. Sobota za leto 1988, katerega sestavni del je tudi zaključni račun rezervnega sklada skupščine občine M. Sobota.

2. člen

Po bilanci zaključnega računa proračuna so znašali v letu 1988 skupni prihodki 5.756.886.330 dinarjev, skupni odhodki pa 5.536.184.610 dinarjev. Od tega je bilo za potrebe splošne porabe v občini razporejeno 5.489.822.610 dinarjev, razlika dohodkov v višini 46.362.000 dinarjev pa je vrnjen preveč odstopljen republiški prometni davek po zaključnem računu za leto 1987.

Razlika med celotnimi prihodki in odhodki po bilanci zaključnega računa proračuna predstavlja presežek ustvarjen iz več odstopljenega republiškega prometnega davka za leto 1988 in je enak 220.701.720 dinarjev.

Na računu rezervnega sklada skupščine občine M. Sobota je ugotovljen ob zaključnem računu za leto 1988 saldo 55.875.610 dinarjev.

3. člen

Presežek na rednem računu proračuna v znesku 220.701.720 dinarjev se prenese kot odstopljeni del republiškega prometnega davka od prometa proizvodov med prihodke proračuna v letu 1989.

Saldo na računu rezervnega sklada skupščine občine v znesku 55.875.610 dinarjev se prenese kot prihodek istega računa v letu 1989.

4. člen

Pregled doseženih prihodkov in njihova razporeditev za leto 1988 sta sestavni del posebnega dela odloka – proračunske bilance.

5. člen

Ta odlok začne veljati 8. dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 401-2/89-1
M. Sobota, 30. 3. 1989

Predsednik
Skupščine občine Murska Sobota
Andrej GERENČER, l. r.

72

Na podlagi 3. točke 1. odstavka 3. člena in 5. odstavka 25. člena Zakona o prekrških (Ur. list SRS, številka 25/83, 42/85 in 47/87) in 160. in 165. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave št. 12/80, 36/81, 11/84 in 4/86) je Skupščina občine na seji zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti dne 30. 3. 1989 ter družbenopolitičnega zboru dne 13. 4. 1989 sprejela

ODLOK

o spremembah odloka o javnem redu in miru v občini Murska Sobota

1. člen

V odloku o javnem redu in miru v občini Murska Sobota (Ur. objave št. 29/79 in 15/87) se v 15. členu številka »1.000« nadomesti s številko »20.000«.

2. člen

V prvem odstavku 16. člena se številka »2.000« nadomesti s številko »40.000«.

V drugem odstavku se številka »5.000« nadomesti s številko »100.000«, številka »30.000« nadomesti s številko »1.500.000«, številka »2.000« nadomesti s številko »60.000« in številka »15.000« nadomesti s številko »250.000«.

3. člen

V prvem odstavku 17. člena se številka »2.000« nadomesti s številko »60.000«, številka »10.000« nadomesti s številko »250.000«.

V drugem odstavku se številka »10.000« nadomesti s številko »200.000«, številka »50.000« nadomesti s številko »1.500.000«, številka »5.000« nadomesti s številko »80.000« in številka »15.000« nadomesti s številko »250.000«.

4. člen

V prvem odstavku 18. člena se številka »5.000« nadomesti s številko »80.000«, številka »30.000« nadomesti s številko »250.000«.

V drugem odstavku se številka »20.000« nadomesti s številko »400.000«, številka »100.000« nadomesti s številko »1.500.000«, številka »10.000« nadomesti s številko »100.000«, in številka »40.000« nadomesti s številko »250.000«.

5. člen

V prvem odstavku 19. člena se številka »5.000« nadomesti s številko »80.000«, številka »50.000« nadomesti s številko »250.000«.

V drugem odstavku se številka »50.000« nadomesti s številko »500.000«, številka »150.000« nadomesti s številko »1.500.000«, številka »15.000« nadomesti s številko »100.000« in številka »50.000« nadomesti s številko »250.000«.

6. člen

Ta odlok začne veljati 8. dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin

Številka: 222-2/89-1
Murska Sobota, dne 13. 4. 1989

Predsednik

Skupščine občine
Murska Sobota
Andrej Gerenčer l. r.

73.

Na podlagi 277. člena Statuta občine Lendava (Uradne objave, št. 37/81), 1. 4. člena Zakona o komunalnih taksah (Ur. list SRS št. 29/65, 12/69, 7/70 in 7/72), ter 25. člena Zakona o prekrških (Ur. list SRS, št. 25/83, 42/85 in 47/87), je Skupščina občine Lendava na seji zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti dne 18. 4. 1989 sprejela

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah odloka o turistični taksi v občini Lendava

1. člen

V odloku o turistični taksi v občini Lendava (Uradne objave, št. 8/87 in 7/88), se zadnji stavek 3. člena nadomesti z besedilom:

»Za nočitve v hotelih, gostiščih, zasebnih sobah in campingih znaša turistična taksa po osebi:

1. v mestu Lendava:
  - za domače goste 2.500 din
  - za tuje goste 5.000 din
2. v ostalih turističnih krajih:
  - za domače goste 2.000 din
  - za tuje goste 4.000 din

Veljavna turistična taksa se med letom valorizira v skladu z rasto cen prenočitve v hotelskih podjetjih v občini Lendava: Valorizirano višino turistične takse ugotovi s sklepom Izvršni svet Skupščine občine Lendava.«

2. člen

7. člen odloka se nadomesti z besedilom:

»Z denarno kaznijo od 100.000 do 250.000 din se kaznuje posameznik ali odgovorna oseba pravne osebe, z denarno kaznijo 500.000 do 1.500.000 din pa pravna oseba, ki ne odvede oziroma ne odvede v roku iz 3. člena turistične takse.«

3. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin uporablja pa se od 1. januarja 1990 dalje.

Številka: 423-1/87
Datum: 30. 3. 1989

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Rudolf LEINER, l. r.

74

Na podlagi 277. člena Statuta občine Lendava (Uradne objave št. 37/81 in 29/83), 269. člena Zakona o davkih občanov (Ur. list SRS, št. 36/88 in 8/89) ter 21. člena Pravilnika o knjiženju davkov občanov (Ur. list SRS št. 2/73, 1/82 in 2/86) je Skupščina občine Lendava, na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 18. 4. 1989 sprejela

ODLOK

o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov občine Lendava za leto 1988

1. člen

Potrdi se zaključni račun davkov in prispevkov občanov za leto 1988.

2. člen

Zaključni račun vsebuje:
bruto bilanco na obrazcu KD-6, bilanco na obrazcu ZR-1 ter pregled dolgov in preplačil zavezancev.

3. člen

Zaključni račun davkov in prispevkov občanov izkazuje:

— začetni saldo na dan 1. 1. 1988	82.618.490
— obremenitve v tekočem letu	4.575.847.714
— predpis obresti in stroškov	75.453.260
— odpisi	27.990.349
— plačila v tekočem letu	4.369.832.785
— saldo dolga na dan 31. 12. 1988	336.096.330

4. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 411-1/89-8
Datum: 28/3-1989

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Rudolf Leiner, l. r.

75

Na podlagi 9. člena Zakona o imenovanju in evidentiranju naselij, ulic in stavb (Ur. list SRS št. 5/80) ter 280. člena Statuta občine Lendava (Uradne objave pomurskih občin št. 37/81) je Skupščina občine Lendava na seji Zbora krajevnih skupnosti, dne 18. 4. 1989 sprejela:

ODLOK

o imenovanju ulic za območje naselja ČRENŠOVCI

1. člen

Za območje naselja Črenšovci se uvede ulični sistem ter določijo območja posameznih ulic in njihovih imen kot je razvidno v 3. členu tega odloka in grafični prilogi.

2. člen

Območja posameznih ulic obsegajo zazidane površine stavb in pripadajočih objektov, ki sodijo k ulici, samo ulico z njenimi elementi in nepozidane površine za pozidavo na osnovi prostorskih ureditvenih načrtov.

3. člen

S tem odlokom se določijo za območje naselja Črenšovci za posamezne ulice naslednja imena:

1. ULICA PREKMURSKE ČETE

— obsega območje republiške ceste Lendava—Murska Sobota s slepimi ulicami pri parc. št. 1227/1, 1088/2, 1087, 1086, 1088/3, 1078 in 1065 levo ter desno do parc. št. 1129 in 1047

2. ZADRUŽNA ULICA

— obsega območje od ulice Prekmurske čete (odcep pri parc. št. 1201) proti jugu vključno s slepimi ulicami do parc. št. 1212 (desno) in do parc. št. 889 (levo)

3. ULICA JUŠA KRAMARJA

— zajema območje od ulice Prekmurske čete (odcep pri parc. št. 852) proti vzhodu do naselja Žižki s slepo ulico na desno do parc. št. 935/3 in 951

4. VRTNA ULICA

— obsega območje od ulice Prekmurske čete odcep pri parc. št. 886 proti severu do Otroške ulice

5. OTROŠKA ULICA

— obsega območje od Gasilske ulice odcep pri parc. št. 903 proti vzhodu do parc. št. 930

6. GASILSKA ULICA

— obsega območje od ulice Prekmurske čete (odcep pri parc. št. 1184/2) proti severu do parc. št. 909 oziroma parc. št. 1134

7. OZKA ULICA

— obsega območje od ulice Prekmurske čete (odcep pri parc. št. 1055) proti vzhodu od Gasilske ulice (pri parc. št. 1006) oziroma Sodarske ulice

8. ULICA TONETA PLEJA

— obsega območje od ulice Prekmurske čete oziroma Ozke ulice (odcep pri parc. št. 1024) proti vzhodu do parc. št. 440 z odcepom proti severu pri parc. št. 460 in 461

9. SODARSKA ULICA

— zajema območje od Gasilske ulice oziroma Ozke ulice od parc. št. 985/2 in 1006 proti severovzhodu do parc. št. 985/1

10. MIRNA ULICA

— obsega območje od ulice Toneta Pleja (odcep pri parc. št. 470) proti severu do parc. št. 445)

11. ULICA OSVOBODILNE FRONTE

— zajema območje od ulice Prekmurske čete (odcep pri parc. št. 1036/2) proti severovzhodu vključno s slepimi ulicami odcep pri parc. št. 456 do 447/1

12. GOSPOSKO

— obsega območje od ulice Prekmurske čete (odcep pri parc. št. 1088/3) proti jugu po cesti za Gor. Bistrico in se nato odcepi pri parc. št. 1089/15 proti zahodu do parc. št. 1761

13. ZA LOGOM

— obsega območje od ulice Prekmurske čete odcep pri parc. št. 375 proti zahodu do parc. št. 369 in nato proti severu do ulice Prekmurske čete do parc. št. 332.

4. člen

Grafični prikaz ulic in hiš je izdelan na topografskem načrtu 1 : 5000 in je sestavni del tega odloka.

5. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah Pomurskih občin.

ŠTEVILKA: 451-1/89-1
DATUM: 18. 4. 1989

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Rudolf Leiner, l. r.

76

Na osnovi 157. in 586. člena Zakona o združenem delu (Ur. list SFRJ, št. 54/76, 3/78, 57/83) ter temeljnih ciljev in nalog razvoja občine v družbenem planu občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990 (Uradne objave skupščin občin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota, št. 24/86) sprejemamo temeljne organizacije združenega dela in enovite delovne organizacije s področja gospodarstva občine Murska Sobota, Obrtno združenje, SOZ Prekmurka in Izvršni svet skupščine občine Murska Sobota

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

O USTANOVITVI, FINANCIRANJU IN DELOVANJU SKLADA ZA PRIDOBIVANJE NOVIH PROIZVODNIH PROGRAMOV IN DELOVNIH MEST

1. člen

Z namenom osvajanja novih, razvojno perspektivnih programov, posodabljanja tehnoloških procesov in zagotavljanja novih delovnih mest, podpisniki tega sporazuma ustanavljamo Sklad za pridobivanje novih proizvodnih programov in delovnih mest (v nadaljevanju: sklad), v katerem bomo združevali del sredstev za sofinanciranje naložb v gospodarstvu občine Murska Sobota.

2. člen

Sklad je pravna oseba in ima sedež v Murski Soboti, Alija Kardoša 2. Sklad ima svoj statut, ki ga sprejme skupščina sklada po predhodnem soglasju zborov občinske skupščine.

Sklad upravlja skupščina, v kateri ima vsak podpisnik tega sporazuma enega delegata. Delo skupščine sklada in delovnih teles sklada ureja poslovnik o delu organov sklada, ki ga sprejme skupščina sklada.

Skupščina sklada izvoli 9-članski izvršilni odbor, v katerega so vključeni tudi predstavniki izvršnega sveta SO M. Sobota in Ljubljanske banke, Pomurske banke M. Sobota, ki opravlja finančno tehnična opravila sklada.

Sklad nima delovne skupnosti niti zaposlenih delavcev.

3. člen

Podpisniki tega samoupravnega sporazuma vsako leto po zaključnem računu obračunavajo obveznost za sklad v višini 1,0 % od ustvarjenega dohodka in o tem obvestijo sklad do 31. marca tekočega leta.

Sredstva se združujejo za dobo 10 let z 2-letnim moratorijem in se obrestujejo v višini 20 % veljavne obrestne mere za posamezni namen vlaganj.

Podpisniki tega samoupravnega sporazuma združujejo sredstva iz dela sredstev namenjenih za poslovni sklad oz. iz amortizacije.

4. člen

Podpisniki tega samoupravnega sporazuma nakažejo sredstva na račun sklada šele, ko izvršilni odbor sklada potrdi investicijski program za posamezno gospodarsko naložbo.

Če ostanejo sredstva posameznega leta neizkoriščena, se obveznosti združevalcev prenesejo v naslednje leto.

5. člen

Podpisnik, ki poslovno leto zaključi z izgubo lahko zaprosi za oprostitev vplačila s tem, da vloži zahtevek za oprostitev vplačila do 10. aprila vsako leto.

6. člen

Investitorji pridobijo posojilo iz naslova združenih sredstev gospodarstva občine v višini največ 0,5 % od letnega zneska združenih sredstev za vsako novo delovno mesto, če poveča zaposlovanje najmanj za 10 %, oziroma na novo zaposli najmanj 20 oseb. Stopnja rasti se računa od največjega doseženega števila zaposlenih v TOZD oz. enoviti DO v preteklem 3-letnem obdobju. Investitor je dolžan zaposliti nove delavce v roku 1 leta od prejema sredstev.

7. člen

Investitorji pridobijo posojilo iz naslova združenih sredstev gospodarstva občine tudi v primeru tehnološke posodobitve proizvodnje, ki zagotavlja uvajanje novega proizvoda.

Višina posojila v tem primeru lahko znaša največ 15 % od predračunske vrednosti tehnološke opreme, sicer pa o višini posojila glede na razpoložljiva sredstva odloča izvršilni odbor sklada.

Pogoj za pridobitev posojila po tem členu je, da bo delež nove proizvodnje po enem letu od zagona nove opreme, predstavljal najmanj 10 % v celotnem prihodku investitorja.

8. člen

Izjemoma lahko izvršilni odbor poveča delež iz 6. ali 7. člena, če so sredstva na razpolago, zanimiva investicija pa bi bila zaradi primanjkljaja sredstev ogrožena. O tem mora odbor obvestiti vse podpisnike samoupravnega sporazuma.

9. člen

V cilju izvajanja politike skladnejšega razvoja občine Murska Sobota se investitorju, ki odpira delovna mesta na manj razvitem področju občine, pripadajoče posojilo iz 6. in 7. člena lahko poveča za 50 %. Enake ugodnosti veljajo tudi za investicije s področja drobnega gospodarstva.

10. člen

Če investitor ne izpolni pogoja iz 6. oz. 7. člena, mora v roku 3 mesecev od datuma, ki je bil določen za izpolnitev pogoja, vrniti tolikšen odstotek sredstev, kolikor odstopa od pogoja, po obrestni meri za posamezni namen vlaganj, od dneva ko je sredstva prejel.

11. člen

Prednost pri dodelitvi posojila iz združenih sredstev imajo podpisniki tega samoupravnega sporazuma, kakor tudi investitorji izven občine v kolikor zagotavljajo zaposlitev najmanj 30 oseb.

12. člen

Sklad nakaže sredstva investitorju na njegov račun izločenih sredstev za investicije pri Službi družbenega knjigovodstva šele, ko investitor izpolni vse zakonske predpisane pogoje, da lahko pristopi k izvedbi investicije.

13. člen

Posojiljemalec je dolžan vrniti sposojena sredstva skladu v 10. letih od pričetka rednega obratovanja nove investicije.

Anuitete so letne, prva zapade po letu dni od datuma, določene v posojilni pogodbi za pričetek obratovanja nove investicije, vendar najkasneje po dveh letih od prejema sredstev.

14. člen

Sredstva sklada so strogo namenska. Namensko porabo ugotovi izvršilni odbor s svojim sklepom.

V primeru ugotovljene nenamenske porabe je posojiljemalec dolžan sredstva vrniti v roku 15 dni od datuma sklepa izvršilnega odbora, s katerim je bila ugotovljena nenamenska poraba. V tem primeru je posojiljemalec dolžan plačati obrestno mero za posamezni namen vlaganj za ves čas koriščenja sredstev.

V primeru zamude odplačila anuitete, za čas od zapadlosti anuitete pa do odplačila, posojiljemalec plača veljavne zamudne obresti.

15. člen

Ta samoupravni sporazum je sklenjen, ko ga sprejme več kot polovica udeležencev, uporablja pa se od dneva, ko skupščina sklada njegovo sprejetje ugotovi s sklepom v skladu s statutom sklada. Članice sklada so TOZD oz. DO, ki sporazum podpišejo.

16. člen

Sporazum preneha veljati, ko večina podpisnikov ugotovi, da ni več potrebe po združevanju sredstev na tak način.

17. člen

Samoupravni sporazum se objavi v Uradnih objavah skupščin občin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota.

Številka: 02-10/87-5

V Murski Soboti, 22. 12. 1988

PODPISNIKI SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

Samoupravni sporazum o ustanovitvi, financiranju in delovanju Sklada za pridobivanje novih proizvodnih programov in delovnih mest je podpisalo do dne 22. 12. 1988 dvaintrideset OZD in skupnosti, kar predstavlja več kot polovico udeležencev samoupravnega sporazuma. V skladu s 15. členom je samoupravni sporazum sklenjen. Seznam podpisnikov samoupravnega sporazuma se nahaja v arhivu Komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj SO Murska Sobota.

77

Na podlagi 3. člena Zakona o samopriskevku (Ur. list SRS, št. 35/85 in 48/86), 8. člena Zakona o referendumu in o drugih oblikah osebnega izjavljanja (Ur. list SRS, št. 23/77) ter 31. člena Statuta krajevnne skupnosti Polana, je Skupščina krajevnne skupnosti Polana na seji dne 14. 04. 1989 sprejela

SKLEP

o razpisu referenduma o uvedbi krajevnega samopriskevka za naselje Mala Polana, zaselek Mačkovci, v okviru KS Polana.

1. člen

Razpiše se referendum za uvedbo krajevnega samopriskevka za dobo 5 let in sicer od 01. 06. 1989 do 30. 05. 1994 za naselje Mala Polana, zaselek Mačkovci.

2. člen

Referendum bo v nedeljo, 14. 05. 1989 od 07. do 14. ure v Vaškogasilškem domu v Mačkovcih.

3. člen

V zaselku Mačkovci se bo s samopriskevkom predvidoma zbralo 150.000.000.— din.

Sredstva, zbrana s samopriskevkom, bodo uporabljena za sofinanciranje naslednjega programa:

— asfaltne prevleke po vaških ulicah	70 % sredstev
— nadaljnja izgradnja Vaškogasilškega doma in kuhinje	20 % sredstev
— ureditev avtobusnega postajališča	5 % sredstev
— komunalne zadeve	5 % sredstev

4. člen

Samopriskevki bodo plačevali delovni ljudje in občani, ki imajo stalno prebivališče na območju vasi Mala Polana, zaselke Mačkovci, od hišne številke 56 do 121 in sicer:

- 3 % od neto osebnih dohodkov iz delovnega razmerja oziroma nadomestil
- 20 % od katastrskega dohodka
- 2 % od pokojnin, razen pokojnin z varstvenim dodatkom
- 3 % od čistega osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih, intelektualnih in drugih gospodarskih in negospodarskih dejavnosti
- 3 % mesečno od povprečnega osebnega dohodka v SR Sloveniji za prvih devet mesecev tekočega leta, za delavce, ki so na začasnem delu v tujini
- 60.000.— din za vsako gospodinjstvo za leto 1989, za ostala 4 leta pa se znesek poveča v skladu z gibanji cen
- 20.000.— din za vsak osebni avtomobil za leto 1989, za ostala 4 leta se znesek poveča v skladu z gibanji cen
- 20.000.— din za vsak traktor za leto 1989, za ostala 4 leta se znesek poveča v skladu z gibanji cen
- Vsako leto prispeva gospodinjstvo v denarju 8-urno delo dveh delavcev
- Vsako leto prispeva gospodinjstvo 1 m² gramoza/ha kmetijskega zemljišča.

5. člen

Plačila samopriskevka so oproščeni zavezanci, ki jih določa 12. člen Zakona o samopriskevku.

6. člen

Delavcem na začasnem delu v tujini, ki imajo stalno prebivališče na območju naselja Mala Polana, zaselke Mačkovci, bo v pripravljalnem postopku za

razpis referendumu posredovan predlog, ki bo vseboval namen, vrsto, osnovo in višino samopriskevka ter obdobje, za katero se uvaja samopriskevka. Delavci, ki so na časnem delu v tujini, glasujejo na glasovalnem mestu, kjer so vpisani v volilni imenik.

7. člen

Na referendumu glasujejo delovni ljudje in občani, ki so vpisani v volilni imenik ter delovni ljudje, ki še nimajo splošne volilne pravice, so pa v delovnem razmerju in imajo stalno prebivališče na območju vasi Mala Polana, zaselek Mačkovci.

8. člen

Volilci glasujejo neposredno in tajno z glasovnico, ki ima naslednjo vsebino:

KRAJEVNA SKUPNOST
POLANA

GLASOVNICA

za glasovanje na referendumu dne 14. 05. 1989 o uvedbi krajevnega samopriskevka za sofinanciranje asfaltne prevleke po vaških ulicah, nadaljnje izgradnje Vaškogasilskega doma in kuhinje, ureditve avtobusnega postajališča in komunalnih zadev.

Samopriskevka se uvaja za dobo 5 let in sicer od 01. 06. 1989 do 30. 05. 1994.

- 3 % od neto osebnih dohodkov iz delovnega razmerja oziroma nadomestil
  - 20 % od katastrskega dohodka
  - 2 % od pokojnin, razen pokojnin z varstvenim dodatkom
  - 3 % od čistega osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih, intelektualnih in drugih gospodarskih in negospodarskih dejavnosti
  - 3 % mesečno od povprečnega osebnega dohodka v SR Sloveniji za prvih devet mesecev tekočega leta za delavce, ki so na časnem delu v tujini.
  - 60.000.— din za vsako gospodinjstvo za leto 1989, za ostala 4 leta se znesek poveča v skladu z rastjo cen
  - 20.000.— din za vsak osebni avtomobil za leto 1989, za ostala 4 leta se znesek poveča v skladu z rastjo cen
  - 20.000.— din za vsak traktor za leto 1989, za ostala 4 leta se znesek poveča v skladu z rastjo cen.
  - Vsako leto prispeva gospodinjstvo v denarju 8-urno delo dveh delavcev
  - Vsako leto prispeva gospodinjstvo 1 m³ gramoza/ha kmetijskega zemljišča
- Plačila samopriskevka so oproščeni zavezanci, ki jih določa 12. člen Zakona o samopriskevku.

Glasujem

»ZA« »PROTI«
Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo »ZA«, če se strinja z uvedbo samopriskevka, oziroma obkroži »PROTI«, če se ne strinja z uvedbo samopriskevka.

9. člen

Glasovnice morajo biti overjene s štampiljko krajevnega skupnosti Polana.

10. člen

Za izvedbo tega sklepa skrbi volilna komisija KS Polana. Pri izvedbi referendumu se smiselno uporabljajo določila Zakona o volitvah in delegiranju v skupščine.

11. člen

Nadzor nad zbiranjem in uporabo s samopriskevkom zbranih sredstev bo opravljala imenovani odbor in bo o tem vsako leto poročal zboru delovnih ljudi in občanov.

12. člen

Sredstva za izvedbo referendumu zagotavlja KS Polana, oz. zaselek Mačkovci.

13. člen

Skupščina krajevnega skupnosti Polana sprejme sklep o uvedbi samopriskevka, če se bo večina vseh glasovalcev vasi Mala Polana, zaselka Mačkovci na referendumu odločila za uvedbo krajevnega samopriskevka.

14. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

V Veliki Polani, 14. 04. 1989

Predsednik Skupščine
KS Polana
JOŽEF JAKLIN I. r.

78

Na podlagi 5. čl. Zakona o družbeni kontroli cen (Ur. l. SRS, št. 9/85) in Odredbe o spremembi in dopolnitvi odredbe o odločitvi najvišjih cen (Ur. objave št. 33/89) je Skupščina samoupravne stanovanske skupnosti občine Gornja Radgona na svoji seji dne 29. 3. 1989 sprejela naslednji

SKLEP
O POVIŠANJU NAJEMNIN ZA POSLOVNE PROSTORE V OBČINI GORNJA RADGONA

Najemnine za poslovne prostore v občini Gornja Radgona se z 1. 4. 1989 povišajo za 150 %.

Datum: 5. 4. 1989
Štev. 025-1/86

PRESEDNIK
Skupščine samouprav. stanov. skupnosti
ŽARE RUES, I. r.

Kupim

HRASTOVE PLOHE, suhe, 5 cm, kupim. Telefon: 24-929. M-1291
MOTORNE KOSILNICE, dizel, žetvene naprave, motore dizel za kosilnice, uporabne in neuporabne, kupim. Telefon: 042 51074. M-1367
ENOSOBNO STANOVANJE ALI GARSONJERO V MURSKI SOBOTI kupim ali vzamem v najem. Telefon: 25-164. M-1328

Sobe

SOBO ODDAM DIJAKINJI V MURSKI SOBOTI. Tel.: 22-592. M-1391
GARSONJERO ali enosobno stanovanje v Murski Soboti išče zdravnik. Telefon do 16. ure: 81-177. 1N-17240

Zaposlitve

DELAVCA Z VOZNIŠKIM IZPITOM KATEGORIJE B zaposlim. Steklarstvo Maučec, Beltinci, telefon: 71-278. M-1322
VARSTVO ZA SEDEMMESEČNEGA OTROKA iščem. Franc Rituper, Murska Sobota, Partizanska 27. M-1386

KOMBAJNISTA iščem. Naslov v upravi lista. M-1352
VARSTVO ZA 17-MESEČNEGA OTROKA (za tujino) iščem. Telefon: 069 22-992. M-1410
KUHAR S PRAKSO! Morda si trenutno nezaposlen, mogoče si v službi nezadovoljen in želiš boljše delovno mesto in biti sam svoj šef v kuhinji? Pokliči: 069 77-604. M-MM

Razno

NJIYO DAM V NAJEM (1,75 ha). Marija Čarni, Kukeč 15, p. Križevci v Prekmurju. M-1302

PREKLIC! Preključujem neresnične besede, ki sem jih izrekel Ludviku Gombocu iz D. Slaveč št. 2 in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Štefan Ferkon, Motovilci 42, p. Grad. M-1306

LOKAL V MURSKI SOBOTI, na Lendavski ulici, dam v najem. Pogoj: predplačilo. Ponudbe na upravo lista. M-1374

ZELITE DOBRO GLASBO ZA VESELICE ALI GOSTIJE? OGLASITE SE PO TELEFONU: 22-608. M-1429

POGNOJENE TRAVNIKE oddam za košnjo ali v najem za več let. Brezovci 40. M-1437

PREKLIC! Preključujem veljavnost zaključnega spridevala Centra poklicnih šol - smer avtomehaničarstvo M. Sobota, izdanega leta 1970. Vladimir Karoli, Šredišče 43, p. Prosenjakovci. M-1461

V SPOMIN

Micki Korpič

Ob 6. obletnici njene prerane smrti, se z bolečino v srcu zahvaljujem vsem, ki se je spominjate!

NJENI NAJDRAŽJI

Niti zbogom nisi rekla,
niti roke nam podala,
smrt te vzela je prehitro,
a v srcih naših boš ostala.

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je nepričakovano zapustila naša dobra, skrbna mama, stara mama in tašča

Šarika Podlesek

roj. Kocen
iz Predanovec 6

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem ter vsem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali vence, šopke in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govornici KS za poslovilne besede.

Predanovci, 2. aprila 1989

ŽALUJOČI: VSI, KI SMO TE IMELI RADI

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Štefan Horvat

iz Nemčavec

Najtopleje se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje ali v dobrodelne namene, nam izrekli pisno ali ustno sožalje.

Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in predstavniku KS za poslovilne besede.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Boleča je resnica, ko se zavedamo, da nas je nepričakovano, tiho in brez slovesa komaj v 54. letu starosti zapustil naš dragi sin in očka

Matija Karas

avtomehaničar
s Petanjec 81

V naših srcih je bolečina, med nami praznina. Nadvse boleča je resnica, da te nikoli več ne bo med nami. Naše misli so vedno pri tebi in tvoj dragi lik ostane v naših srcih do konca dni. Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, nas tolažili, našega dragega pokojnika pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli pisna in ustna sožalja.

Hvala vsem, ki ste darovali za sv. maše oziroma nakazali sredstva za gradnjo soboške bolnišnice. Posebna zahvala je namenjena g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, godbi na pihala, govorniku KS za ganljive besede ob odprtem grobu, GD Petanjci, Obrtnemu združenju M. Sobota, učencem 3. a letnika SKŠ Rakičan ter Matjaževim in Ernestovim sošolcem.

VSEM ŠE ENKRAT - iskrena hvala!

Žalujoči: oče, hčerka Vida, sinova Matjaž in Ernest ter drugo sorodstvo

Slavček tiho je žgolel,
prvi zvonček se je razcvetel,
a ti, ljubi sin in brat,
bolezen svojo tiho si trpel,
vendar mnogo prerano si od nas odšel.

Zdaj veter veje čez gomilo tvojo,
v kateri mirno spiš,
srce ljubeče več ne bije
in ti se več ne prebudiš.

V SPOMIN

1. maja bo minilo deset let bridke žalosti, ko nam je kruta bolezen iztrgala iz našega doma, ljubega sina, brata in vnuka

Štefana Lovenjaka

iz Poznanovec

Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prižigate sveče, prinašate cvetje in postojite ob njegovem grobu.

Žalujoči: oče, mama, stara mama, sestre Šarika, Erika in Olga z družinami

ZAHVALA

Tiho in za vedno nas je v 75. letu starosti zapustil

Anton Kaučič

upokojenec
iz Bakovec

Vsem, ki ste ob tej boleči izgubi darovali vence, prispevali v solidarnostne namene ter nam izrekli sožalje, se iskreno zahvaljujemo. Posebej se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodstvu in prijateljem.

Iskrena zahvala tudi kolektivu OS Bakovci, govorniku KS, GD Bakovci, g. župniku in pevcem.

Žalujoči: žena Marija, sinova Štefan in Anton z družinama

Ni več trpljenja, ne holecine
žiljenje je trudno končalo svoj boj.
(Gregorčič)

ZAHVALA

13. aprila nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica, prababica in sestra

Emilija Recek

roj. Lapoša
iz Nuskove

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in šopke cvetja, nam pa izrekli sožalje.

Posebna hvala dobrim sosedom za vsestransko pomoč, kakor tudi osebju Internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za skrb in nego v zadnjih dneh njenega življenja.

Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku KS.

Hvala sodelavcem Bolnišnice M. Sobota, Zdravstvenega doma Gornja Radgona, Skupne strokovne službe SIS družbenih dejavnosti občine Murska Sobota in Invalidskih delavnic Solidarnost.

Žalujoči: sin Štefan, hčerke Anica, Marija in Vera z družinami

Zakaj usoda posega tja,
kjer je najmanj zaželena,
vzame ti, kar si imel najraje...

(Prešeren)

ZAHVALA

Boleča je resnica, ko se zavedamo, da nas je nepričakovano, tiho in brez slovesa, komaj v 62. letu starosti za vedno zapustil dragi mož, oče, sin, brat, dedi in tast

Jože Kuronja

iz Markovec

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, botrini, znancem in prijateljem, ki ste nam stali ob strani, izrekli ustno ali pisno sožalje ter dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, njegov grob pa zasuli z venci in cvetjem.

Posebno se zahvaljujemo g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, tov. Zorki za poslovilne besede, društvu upokojenec, 214. brigadi OZD Mura in mladinski organizaciji iz Markovec.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

ŽALUJOČI: VSI, KI SMO TE IMELI RADI

Tam, kjer si ti, ni sonca, ne luči,
le tvoj nasmeh še v srcih nam živi,
in nihče ne ve, kako zelo boli,
ko zavemo se, da več te ni.

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, dedek, tast in svak

Zoltan Kuzma

iz Puževci

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste nam stali ob strani, ustno ali pisno izrekli sožalje, njegov grob pa zasuli z venci in cvetjem.

Posebno se zahvaljujemo g. duhovniku za pogrebni obred, g. silcem, pevcem za odpete žalostinke in obema govornikom.

Puževci, 20. 4. 1989

Žalujoči: VSI NJEGOVI, KI SMO GA IMELI RADI

Noben potek časa ne bo zbrisal
spomina na vaju,
v naših srcih bosta ostala za vedno.

V SPOMIN
16. marca je minilo šest žalostnih let, odkar nas je zapustil dragi oče in dedek

Kalman Cigüt

iz Noršinec

29. aprila minevajo štiri žalostna leta, odkar nas je zapustila naša mama in stara mama

Jolanka Cigüt

iz Noršinec

Hvala vsem, ki se ju spominjate, prinašate rože in prižigate sveče.

SINOVA Z DRUŽINAMA

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi huđega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga sestra in teta

Ida Buček

iz Sotine,
stanujoča v Kranju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in sosedom, ki so nam stali ob strani in kakorkoli pomagali, z nami sočustvovali ter darovali vence in cvetje.

Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

ŽALUJOČI: brat in sestra z družinama

